

UCHWAŁA Nr XVIII/138/20

RADY GMINY OSIE

z dnia 30 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osie na lata 2021-2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020 r. poz. 713 i 1378) art. 17 ust. 1, pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osie na lata 2021-2026, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Osie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z art. 17 ust 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2020 r. poz.1876). Dotychczas obowiązująca Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osie obejmowała lata 2014 – 2020. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 -2026 jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa społecznego jej mieszkańców w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem. Strategia wskazuje na kluczowe trudności społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy gminy oraz ich potrzeby. Jest dokumentem, który wytycza kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych.

Tym samym przyjęcie Strategii, jej wdrażanie oraz monitoring i nadzór nad realizacją Strategii, a następnie ewaluacja pozwolą na rozwiązanie czy chociaż częściowe ograniczenie uciążliwości problemów społecznych, które są obecne w życiu mieszkańców gminy Osie.

Przyjmując Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Osie na lata 2021 - 2026 władze Gminy podejmują obietnice aktywnej działalności sprzyjającej wspieraniu mieszkańców w przezwyciężaniu problemów i kwestii społecznych oraz ciągłej aktywności na rzecz uczynienia obszaru gminy Osie miejscem przyjaznym dla wszystkich mieszkańców.

Załącznik do Uchwały Nr XVIII/138/20
Rady Gminy Osie
z dnia 30 grudnia 2020 r.

**GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH W GMINIE OSIE
NA LATA 2021-2026**

OSIE 2020

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Metodologia tworzenia Strategii i podstawy prawne.	5
1.1. Metodologia opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osie na lata 2021-2026	5
1.2. Uwarunkowania tworzenia Strategii	6
1.3. Podstawy prawne oraz zgodność Strategii z dokumentami wyższej rangi	6
2. Diagnoza sytuacji społecznej i ekonomicznej Gminy Osie	11
2.1. Ogólne informacje o Gminie Osie	11
2.2. Struktura demograficzna i zasoby mieszkaniowe	12
2.3. Ochrona środowiska	15
2.4. Struktura gospodarcza i sytuacja na rynku pracy	16
2.5. Edukacja i wychowanie	18
2.6. Życie kulturalne i infrastruktura sportowo - rekreacyjna	20
2.7. Organizacje pozarządowe	22
2.8. Opieka zdrowotna	23
2.9. Skala i rodzaj problemów społecznych	24
2.10. Identyfikacja problemów społecznych w Gminie Osie na podstawie badań ankietowych	34
2.11. Analiza SWOT	45
3. Założenia strategiczne	47
3.1 . Misja i cele Strategii.	47
3.2. Prognoza i kierunki zmian w zakresie objętym Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Osie na lata 2021-2026	47
3.3. Monitoring i ewaluacja	50
3.4. Uwagi końcowe	51
Spis rycin, tabel i wykresów	52

Wprowadzenie

Polityka społeczna jest to celowa działalność państwa i innych instytucji publicznych w dziedzinie kształtowania optymalnych warunków życia i pracy ludności oraz stosunków międzyludzkich. Obejmuje ona celowe oddziaływanie na układ stosunków społecznych i przekształcanie warunków życia ludności. W jej zakres wchodzi: polityka ludnościowa i rodzinna, polityka zatrudnienia, kształcenia, dochodów i struktury wydatków, wyżywienia mieszkańców, kulturalna, ochrony pracy, zabezpieczenia społecznego i ochrony zdrowia, walki z patologią społeczną oraz zagadnienia prognozowania społecznego. Na poziomie lokalnym jednym z podstawowych narzędzi służących do jej realizacji jest strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych to dokument przedstawiający koncepcję działań zmierzających do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, szczególnie w aspekcie rozpoznawania zagrożeń społecznych, ich profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków występujących problemów społecznych. Strategia stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych w obliczu zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej społeczności.

Niniejsza strategia została opracowana w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Osiu. Powstała na bazie materiałów i analiz statystycznych głównie za rok 2018 i 2019, gromadzonych przez instytucje takie jak Urząd Gminy Osie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiu, Powiatowy Urząd Pracy w Świeciu, Posterunek Policji w Osiu, placówki oświatowe, służby zdrowia, czy baza danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego oraz uwzględnienia interesów różnych grup społecznych, na podstawie przeprowadzanych ankiet wśród mieszkańców.

Strategia ma charakter wieloletni, została przygotowana na lata 2021-2026, jest dokumentem opisującym, analizującym i wartościującym zjawiska w obszarze rzeczywistości, od którego zależy stworzenie wizji godnego życia zarówno jednostki, jak też grupy społecznej, jako całości. W praktyce stanowi skuteczny instrument realizacji przyjętych założeń dla osiągnięcia stanu określonego w wizji. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osie na lata 2021-2026 odnosi się do problematyki przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz kładzie nacisk na umożliwienie wszystkim mieszkańcom Gminy aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Przedstawia ona potrzeby mieszkańców, a także cele i kierunki działań na poziomie lokalnym.

Podstawę prawną do opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osie stanowi zapis zawarty w art. 17 ust.1 pkt 1¹ ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U.2020.1876 t.j.).

Strategia składa się z trzech zasadniczych części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia dokumentu, uwarunkowania strategiczne i programowe.

Druga część Strategii obejmuje podstawowe informacje na temat gminy, a także diagnozę sytuacji społecznej w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane z instytucji i organizacji działających w gminie, a także analizę ankiet skierowanych do jej mieszkańców.

W trzeciej części Strategii, na podstawie wniosków płynących z przeprowadzonej diagnozy oraz przy uwzględnieniu kompetencji samorządu gminnego, zostały sformułowane: cele strategiczne oraz kierunki działań niezbędnych do podjęcia w okresie trwania dokumentu.

¹ Treść powołanego przepisu wskazuje, iż do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

1. Metodologia tworzenia Strategii i podstawy prawne.

1.1. Metodologia opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osie na lata 2021-2026

Metodologia opracowania Strategii wynika głównie z treści zapisów zawartych w art. 16b ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej². Zgodnie z treścią powołanego zapisu Strategia zawiera:

- diagnozę sytuacji społecznej;
- prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych a także wskaźników realizacji działań.

Diagnoza sytuacji społecznej i ekonomicznej Gminy Osie jest podstawą do określenia problemów społecznych, ich zasięgu i natężenia. Dla potrzeb opracowania niniejszej Strategii diagnozę przeprowadzono metodą analizy dokumentów statystycznych obrazujących poziom życia mieszkańców i rozwój Gminy Osie dostępnych w Banku Lokalnych Danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz sprawozdań MPiPS-03³ ze świadczeń udzielanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiu w latach 2015-2019. W uzupełnieniu diagnozy wykorzystano “Analizę zasobów pomocy społecznej Gminy za rok 2020”.

W opracowaniu diagnozy uwzględniono konsultacje z lokalnymi instytucjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów społecznych oraz opinie przedstawicieli społeczności lokalnej na temat rodzaju i natężenia występujących problemów społecznych.

Prognozę zmian społecznych opracowano po szczegółowej analizie obszarów problemowych w Gminie Osie, możliwości rozwiązywania problemów społecznych z uwzględnieniem istniejącej infrastruktury i potencjału społecznego jakim dysponuje Gmina.

² Dz.U. 2020.1876 t.j.

³ Sprawozdanie MPiPS jest dokumentem statystyki publicznej, obrazującym stan problemów społecznych przez pryzmat świadczeń pieniężnych, w naturze i usługach, udzielanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej, osobom kwalifikującym się do tych świadczeń po spełnieniu kryteriów ustalonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. 2020.1876 t.j.)

W Strategii określono cel główny i cele szczegółowe niezbędne do rozwiązania bądź minimalizowania skutków problemów społecznych zidentyfikowanych w Gminie Osie. Dużą uwagę poświęcono działaniom profilaktycznym, aby zapobiegać występowaniu sytuacji problemowych w przyszłości.

Dokument Strategii wskazuje także kierunki realizacji działań oraz sposób ich monitorowania i ewaluacji.

1.2. Uwarunkowania tworzenia Strategii

Strategia rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne, przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osie na lata 2021-2026 wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2020.1876 t.j.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje “opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

1.3. Podstawy prawne oraz zgodność Strategii z dokumentami wyższej rangi

W poniższym podrozdziale zaprezentowano kluczowe dokumenty strategiczne wyższej rangi, z którymi Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych powinna być spójna. Konieczność zachowania spójności inicjatyw gminnych z działaniami w powiatach i województwach służącymi wdrożeniu posiadanych przez nich strategii, warunkuje zobowiązania dla gminy na etapie opracowania oraz realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Oprócz strategii szczebla lokalnego i regionalnego niezbędne jest również utrzymanie zgodności z krajowymi i międzynarodowymi dokumentami strategicznymi. Do podstawowych dokumentów należą:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku)

- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej
- Ustawy oraz regionalne, powiatowe i gminne dokumenty strategiczne

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030 roku) - dokument państwa polskiego w obszarze średnio i długofalowej polityki gospodarczej. Zawarte w dokumencie rekomendacje stanowią podstawę dla zmian w systemie zarządzania rozwojem, w tym w obszarze rozwiązywania problemów społecznych na poziomie lokalnym. Ważne jest, aby treści Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych były spójne z tym dokumentem. Głównym celem programu jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.⁴ Zachowanie zgodności treści gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych z określonymi z powyższym dokumentem celami szczegółowymi przyczyni się do spójności i koncentracji wysiłków na rzecz poprawy jakości życia obywateli jako “stworzenie przyjaznych warunków bytowych, zapewnienie odpowiedniej jakości kształcenia, podwyższającego kwalifikacje i kompetencje obywateli, wzrost zatrudnienia i lepsze jakościowo miejsca pracy, poprawa dostępu do infrastruktury, zapewnienie odpowiedniej opieki medycznej poprawiającej zdrowotność obywateli, satysfakcjonującego stanu środowiska oraz poczucia bezpieczeństwa.”⁵

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 - głównym celem zaplanowanym w tym dokumencie jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób, tak aby mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.⁶ W ramach Strategii Kapitału Ludzkiego zostały przedstawione działania odnoszące się do problemów społecznych, które powinny znaleźć zastosowanie w gminnych strategiach rozwiązywania problemów społecznych, których celem jest:

- wzrost zatrudnienia,

⁴ Załącznik do uchwały nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030 roku) (M.P.2017, poz. 260), s. 36

⁵ Załącznik do uchwały nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030 roku) (M.P.2017, poz. 260), s. 9

⁶ W trakcie powstawania Podręcznika trwały prace nad opracowaniem Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

- wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych,
- poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności opieki zdrowotnej,
- podniesienie kompetencji i kwalifikacji obywateli.⁷

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy Wymiar Aktywnej Integracji - program zawiera działania nakierowane na trwałe zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. W gminnych strategiach rozwiązywania problemów społecznych należy podjąć działania:

- “przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- zapewnienie spójności działań edukacyjnych, społecznych i zawodowych na rzecz dzieci i młodzieży,
- aktywna integracja w społeczności lokalnej,
- bezpieczeństwo i aktywność osób starszych,
- zapobieganie niepewności mieszkaniowej i przeciwdziałanie bezdomności,
- zarządzanie i zmiany strukturalne systemu integracji społecznej⁸.”

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia solidarności społecznej - program wyznacza kluczowe kierunki polityki publicznej na rzecz ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstw społecznych. Posiada on istotne znaczenie dla realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych, ponieważ położono w nim nacisk na zwiększenie efektywności działań w tworzeniu miejsc pracy, reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także rozwój usług społecznych użyteczności publicznej i zadań publicznych w zakresie rozwoju lokalnego. Zachowanie spójności Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z tym programem pozwoli na nowe szanse zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zwiększa dostępność lepiej zaplanowanych usług społecznych, które będą świadczone bliżej odbiorców.

⁷ Załącznik do Uchwały nr 104 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2013 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 (M.P.2013, poz. 640), s. 36

⁸ Załącznik do Uchwały nr 165 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 roku w sprawie przyjęcia programu pod nazwą “Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji” (M. P. 2014, poz. 787), s. 55-92

Współpraca ta wzmocni konkurencyjność podmiotów nastawionych na realizowanie celów społecznych⁹.

Ustawy oraz regionalne, powiatowe i gminne dokumenty strategiczne - w tworzeniu strategii rozwiązywania problemów społecznych na poziomie gminy zasadniczą podstawę prawną winna stanowić Konstytucja RP i ustawy. W przepisach ustaw wskazuje się cele i zakres czynności, które można podjąć w rozwiązywaniu problemów społecznych. Dla większości problemów społecznych przyjęte są odrębne akty normatywne regulujące kluczowe kwestie dotyczące kompetencji podmiotów publicznych i procedur działania w walce z niekorzystnym zjawiskiem, na przykład przemoc w rodzinie, alkoholizm, narkomania, zatrudnienie (w tym socjalne i osób niepełnosprawnych), wspieranie rodziny i piecza zastępcza. W poszczególnych ustawach określono specyfikę problemu, którego dany akt prawny dotyczy, a także możliwości podejmowania działań profilaktycznych oraz przeciwdziałania i pomocy ze strony różnych podmiotów publicznych, w tym organów i instytucji samorządowych. Kluczowe ustawy, które należy uwzględnić jako podstawę prawną Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym,
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,

⁹ Załącznik do Uchwały nr 11 Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia programu pod nazwą "Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej"(M. P. 2019, poz. 214)

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Ustawa z dnia 04 kwietnia 20014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Zaktualizowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osie jest dokumentem zgodnym z założeniami polityki społecznej UE, co daje możliwości korzystania z funduszy unijnych skierowanych na rozwiązanie różnych problemów społecznych. Politykę Społeczną Wspólnoty Europejskiej określają traktaty i inne dokumenty odnoszące się do zagadnień społecznych. Najważniejsze z nich to: Wspólnotowa Karta Praw Socjalnych Pracowników, Traktat z Maastricht, Traktat Amsterdamski. Przełomowym w podejściu UE do problematyki społecznej był szczyt Luksemburski, następstwem którego było wypracowanie Europejskiej Strategii Zatrudnienia. Przedmiotowa Strategia ma fundamentalne znaczenie dla Europejskiego Funduszu Społecznego - głównego źródła finansowania problemów społecznych. Założenia UE w zakresie zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego przyjęte zostały podczas szczytu Lizbońskiego w 2000 roku. Podstawowe cele dla wszystkich krajów ustalane są wspólnie, a następnie przekładane na strategie poszczególnych państw.

W 2002 roku w Nicei, przyjęto Europejską Agendę Społeczną, która wyznacza główne cele w odniesieniu do zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego. Nowszą Strategią gospodarczą Unii Europejskiej, która zastąpiła Strategię Lizbońską jest EUROPA 2020, przyjęta na lata 2010-2020. Dokumenty odnoszące się do zagadnień społecznych są na bieżąco nowelizowane. Podstawowymi instrumentami realizacji celów Strategii są opracowywane przez państwa członkowskie UE Krajowe Programy Reform oraz przygotowywane inicjatywy przewodnie, realizowane na poziomie UE, państw członkowskich, władz regionalnych i lokalnych.

2. Diagnoza sytuacji społecznej i ekonomicznej Gminy Osie

2.1. Ogólne informacje o Gminie Osie

Osie jest gminą wiejską położoną w północno-środkowej Polsce, na obszarze Pojezierza Południowobałtyckiego, w północnej części województwa kujawsko-pomorskiego (przy granicy z województwem pomorskim). Zajmuje powierzchnię 209,6 km² i liczy 5.496 mieszkańców. Gmina Osie jest jedną z jedenastu jednostek samorządu terytorialnego wchodzącego w skład powiatu świeckiego (rycina 1.). Do gminy, oprócz Osia, będącego głównym ośrodkiem społecznym i zarazem siedzibą władz gminy i wszystkich ważniejszych instytucji, należy dziesięć sołectw: Brzeziny, Wałkowiska, Radańska, Miedzno, Jaszcz, Stara Rzeka, Pruskie, Tleń, Wierzchy i Łązek. Od północy gmina Osie graniczy z gminą Osiek z powiatu starogardzkiego, od wschodu – z gminą Warlubie, od południowego wschodu – z gminą Jeżewo, od południa – z gminami Drzycim i Lniano, a od zachodu – z gminami Śliwice i Cekcyn z powiatu tucholskiego. Gmina leży na pograniczu mezoregionów Równiny Świeckiej i Borów Tucholskich. Około 70% powierzchni gminy stanowią lasy. Cała powierzchnia gminy objęta jest różnymi formami ochrony przyrody, do których należą m.in.: Wdecki Park Krajobrazowy, Śliwicki Obszar Chronionego Krajobrazu, rezerwaty przyrody, liczne użytki ekologiczne, pomniki przyrody oraz największa wśród gmin województwa kujawsko-pomorskiego liczba pomników przyrody.

Na terenie gminy Osie znajduje się Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Przychodnia, Nadleśnictwo, Poczta Polska, Posterunek Policji, Gminny Ośrodek Kultury. Funkcjonuje jedno przedszkole oraz trzy Szkoły Podstawowe - Szkoła Podstawowa w Osiu, Szkoła Podstawowa w Brzezinach, Szkoła Podstawowa w Wierzchach.

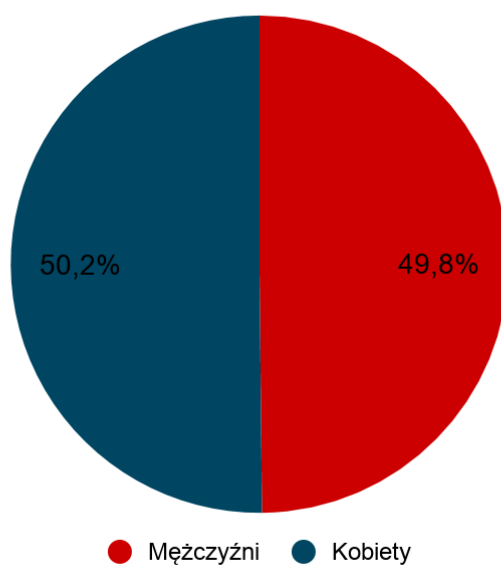
Rycina 1. Gmina Osie na tle powiatu świeckiego

2.2. Struktura demograficzna i zasoby mieszkaniowe

Gmina Osie liczy 5 496 mieszkańców, z czego 50,2% (2757 osób) stanowią kobiety, a 49,8% (2739 osób) mężczyźni.

Ludność gminy Osie 2019 roku

Źródło: GUS, 31.XII.2019

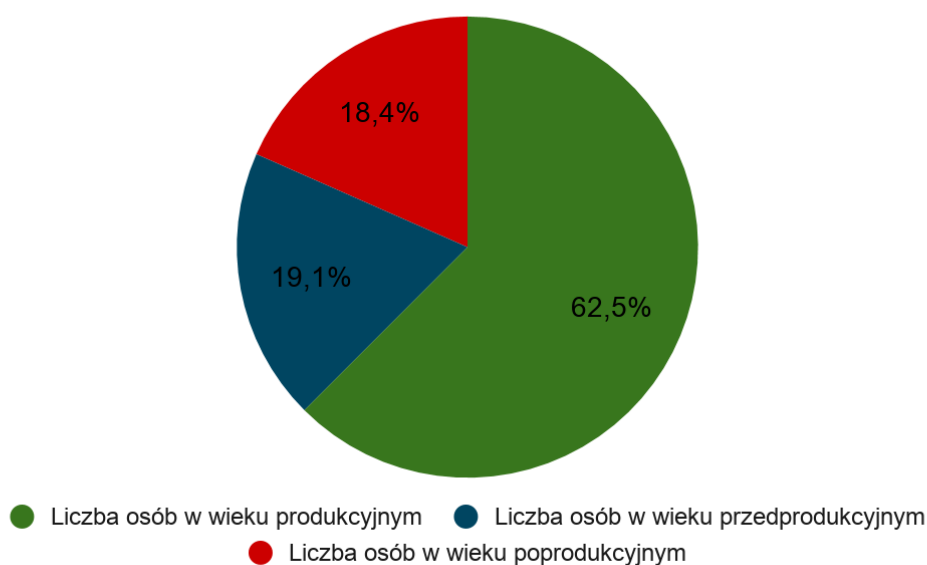
W latach 2002-2019 liczba mieszkańców wzrosła o 4,8%. Średni wiek mieszkańców wynosi 39,7 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Osie zawarli w 2019 roku 33 małżeństw, co odpowiada 6,0 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,9 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 28,9% mieszkańców gminy Osie jest stanu wolnego, 57,9% żyje w małżeństwie, 3,9% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,7% to wdowy/wdowcy.

Gmina Osie ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 1. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 0,18 na 1000 mieszkańców gminy Osie. W 2019 roku urodziło się 60 dzieci, w tym 51,7% dziewczynek i 48,3% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,91 i jest nieznacznie większy od średniej dla województwa oraz porównywalny do współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

62,5% mieszkańców gminy Osie jest w wieku produkcyjnym, 19,1% w wieku przedprodukcyjnym, a 18,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Struktura wiekowa mieszkańców gminy Osie

Źródło: GUS, 31.XII.2019

Mieszkańcy gminy, którzy z uwagi na trudną sytuację materialną nie byli w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, otrzymywali, po spełnieniu określonych warunków, dodatki mieszkaniowe. Jest to świadczenie pieniężne udzielane w ramach zadań własnych gminy i realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiu. Dodatkem do zasiłków mieszkaniowych są dodatki energetyczne, które są zadaniem zleconym. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela: Dodatki mieszkaniowe i energetyczne przyznane w gminie w latach 2018-2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2018	Rok 2019
DODATKI MIESZKANIOWE		
Liczba gospodarstw domowych	9	10
Kwota świadczeń w złotych	24 448 zł	23 032 zł
DODATKI ENERGETYCZNE		
Liczba gospodarstw domowych	7	7
Kwota świadczeń w złotych	1 129 zł	1 050 zł

W zasobie gminy Osie znajdują się mieszkania komunalne jak i również jedno mieszkanie socjalne.

Tabela: Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych (lokali) w zasobie gminy

Wyszczególnienie	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	19	17	11
Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	0	0	1

Na mocy Uchwały Rady Gminy Osie Nr X/52/03 z dnia 11 grudnia 2003 roku od 1 stycznia 2004 roku rozpoczął działalność Gminny Zakład Komunalny. Przedmiotem działalności Zakładu zgodnie ze statutem jest:

- budowa, utrzymania, rozbudowa, modernizacja, eksploatacja sieci wodociągowej i urządzeń ujęcia wody oraz sieci kanalizacyjnej i urządzeń sanitarnych, dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków,
- utrzymanie porządku i czystości, w tym prowadzenie gminnego wysypiska śmieci,
- administrowanie zasobem mieszkaniowym i lokalami użytkowymi,
- budowa, konserwacja i modernizacja urządzeń melioracyjnych,
- wywóz stałych i płynnych nieczystości,
- świadczenie usług transportowych, naprawy dróg i ulic, remontowo-budowlanych,
- administrowanie targowiskami.

Gminny Zakład Komunalny zatrudnia łącznie 14 pracowników. Na terenie gminy znajdują się trzy stacje uzdatniania wody: hydrofornia Osie, Tleń, Jaszcz. Sieć wodociągowa na terenie gminy rozciąga się na odległość 98 km, kanalizacyjna - 80 km.

2.3. Ochrona środowiska

W trosce o otaczające nas środowisko naturalne i jego zasoby gmina przyjęła politykę ekologiczną opartą na idei zrównoważonego rozwoju, oznaczającego rozwój społeczno-gospodarczy w harmonii i zgodzie z uwarunkowaniami środowiskowymi, zapewniający równowagę ekologiczną oraz zachowanie zdolności przyrody do samoregulacji.

W Gminie prowadzi się następujące kierunki działań celem ochrony poszczególnych zasobów środowiska:

- Wdrożenie systemu racjonalnej gospodarki odpadami – organizuje się selektywną zbiórkę odpadów, ogranicza ilość odpadów biodegradowalnych w strumieniu odpadów komunalnych, wydziela się odpady niebezpieczne ze strumienia odpadów komunalnych.
- Ochrona i racjonalna gospodarka zasobami wodnymi.

- Na rzecz poprawy jakości powietrza atmosferycznego w ramach programu “Czyste powietrze” mieszkańcy mają możliwość dofinansowania do wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji budynków mieszkalnych; program realizowany jest przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.
- Program Gospodarki Azbestowej - dotyczy dofinansowania do wymiany pokryć dachowych zawierających azbest - to 100% dofinansowania do demontażu, transportu i utylizacji. W 2019 roku z powyższego wsparcia skorzystało 14 mieszkańców, a w 2020 roku - 7. Program finansowany jest ze środków Gminy Osie i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.
- Program Ochrony Środowiska - pomoc polega na dofinansowaniu do przydomowych oczyszczalni ścieków w wysokości 3 tysięcy złotych do jednej oczyszczalni. W 2019 roku dofinansowano 3 przydomowe oczyszczalnie, a w roku 2000 - 4 sztuki. Zrealizowano 100% wniosków. Środki na tę formę wsparcia finansuje Gmina Osie.
- Program “Mój prąd” - realizowany jest przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Kwota pomocy wynosi 5 tysięcy złotych za budowę instalacji fotowoltaicznej na budynku mieszkalnym.
- Gmina Osie realizuje projekt pod nazwą “Poprawa bezpieczeństwa energetycznego poprzez dywersyfikację źródeł energii na terenie gminy Osie”. Projekt obejmuje budowę instalacji fotowoltaicznej dla 89 budynków mieszkalnych położonych na terenie gminy Osie, dofinansowanie wyniesie 46% wartości instalacji. Projekt jest na etapie rozpatrywania dofinansowania przez Urząd Marszałkowski w Toruniu. Realizacja przewidziana jest na 2021 rok.

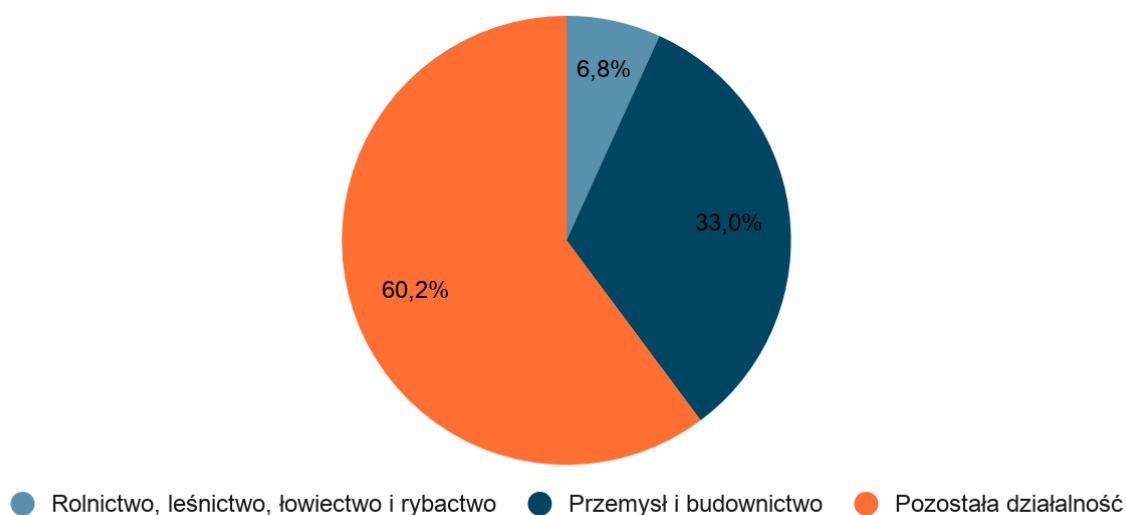
2.4. Struktura gospodarcza i sytuacja na rynku pracy

W gminie Osie w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 412 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 290 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 45 nowych podmiotów, a 20 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (52) podmiotów zarejestrowano

w roku 2010, a najmniej (17) w roku 2016. W tym samym okresie najwięcej (44) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2013 roku, najmniej (16) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2010 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Osie najwięcej (28) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (385) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 6,8% (28) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 33,0% (136) podmiotów, a 60,2% (248) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Podmioty gospodarki narodowej do rejestru REGON

Źródło: GUS

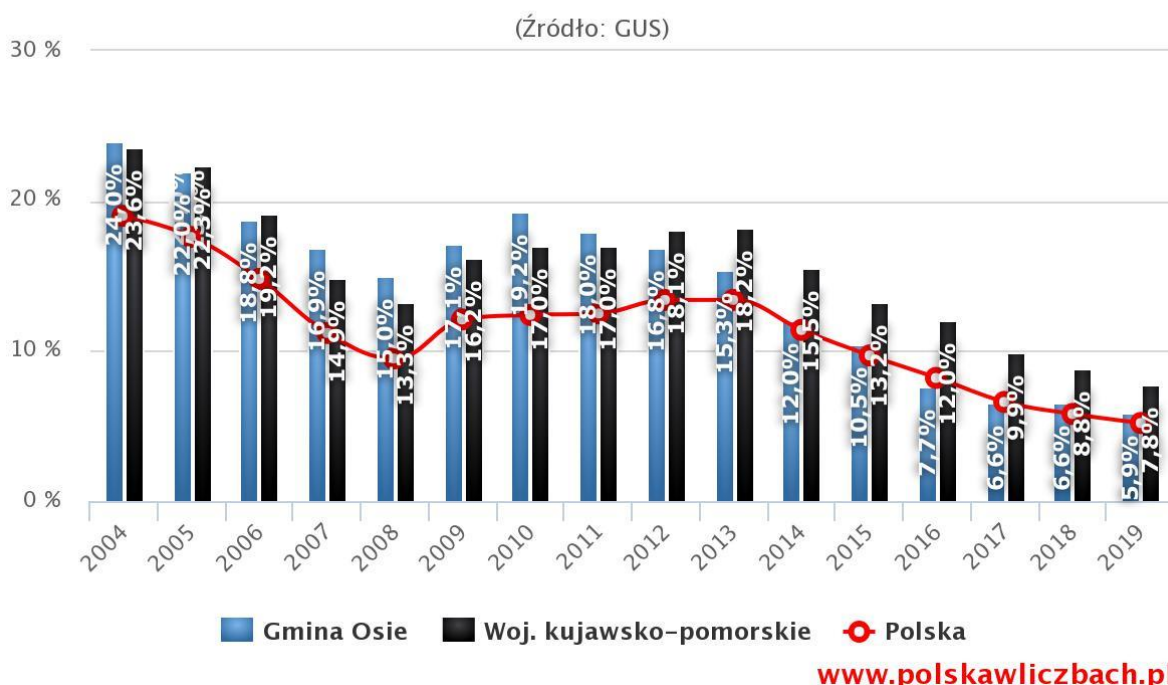

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Osie najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (18.6%) oraz Przetwórstwo przemysłowe (17.9%).

W gminie Osie na 1000 mieszkańców pracuje 311 osób. 48,3% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 51,7% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Osie wynosiło w 2019 roku 5,9% (8,3% wśród kobiet i 3,9% wśród mężczyzn). W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Osie wynosiło 4 170,33 PLN, co odpowiada 86.30% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Osie 257 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 710 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów

do pracy wynosi 453. 20,4% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Osie pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 39,6% w przemyśle i budownictwie, a 16,1% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 2,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Osie w latach 2004 – 2019

Analizując sytuację osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy zauważa się w ostatnich latach spadek bezrobocia. Sytuacja ta jest spowodowana powstawaniem nowych miejsc pracy na terenie gminy Osie, gdzie mieszkańcy mogli podjąć zatrudnienie. W gminie Osie większość ludności utrzymuje się z pracy najemnej w miejscowych zakładach produkcyjnych, usługowych, handlowych natomiast z rolnictwa w stosunku jak na gminę większą stosunkowo mała liczba mieszkańców. Na terenie gminy działalność prowadzi kilkanaście zakładów głównie przemysłu mięsnego i kilka zakładów stolarskich. W przypadku osób bezrobotnych ważna jest ich dalsza aktywizacja. Osobom mającym za sobą kilkuletni okres zatrudnienia powinno się zapewnić dostęp do kursów i szkoleń umożliwiających podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych. Absolwenci szkół i osoby z krótkim stażem pracy powinny mieć możliwość podjęcia pracy i poszerzenia doświadczenia zawodowego.

Istotna jest również stała motywacja dzieci i młodzieży do nauki, by w przyszłości, dzięki zdobytemu wykształceniu, mieli większe szanse na podjęcie zatrudnienia.

2.5. Edukacja i wychowanie

NAZWA	ADRES	LICZBA UCZNIÓW BEZ ODDZIAŁÓW ZEROWYCH	LICZBA UCZNIÓW W ODDZIAŁACH ZEROWYCH	LICZBA NAUCZYCIELI
Szkoła Podstawowa w Osiu	ul. Szkolna 8 86-150 Osie	416	76	44
Szkoła Podstawowa Wierzchy	Wierzchy 21 86-150 Wierzchy	60	9	14
Szkoła Podstawowa w Brzezinach	Brzeziny 40A 86-150 Brzeziny	33	12	17
Szkoła Podstawowa Wierzchy Filialna Łązek	ul. Szkolna 6 86-150 Łązek	25	12	3

Przedszkole Publiczne w Osiu	ul. Dworcowa 4 86-150 Osie	83	-	7
------------------------------	-------------------------------	----	---	---

Źródło: Dane pozyskane ze szkół na 2019 rok

Na terenie gminy Osie działają 3 szkoły podstawowe oraz jedno przedszkole publiczne. Do Szkoły Podstawowej w Osiu uczęszcza 492 uczniów, z czego 76 uczęszcza do oddziałów zerowych. W szkole tej jest zatrudnionych 44 nauczycieli. W Szkole Podstawowej w Brzezinach naukę pobiera 45 uczniów, z czego 12 w oddziale przedszkolnym. Szkoła zatrudnia 17 nauczycieli w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy. Nadzór nad placówką sprawuje ten sam Dyrektor, który obejmuje pieczę w Szkole Podstawowej w Osiu. Szkoła Podstawowa Wierzchy edukacją obejmuje 69 uczniów, z czego 9 w oddziale przedszkolnym. W powyższej placówce pracuje 14 nauczycieli. Szkoła Filialna w Łążku naucza 37 uczniów z, czego 12 w oddziale przedszkolnym. W powyższej placówce pracuje 3 nauczycieli. Szkoły podstawowe są wyposażone między innymi w place zabaw, boiska sportowe i sprzęt komputerowy.

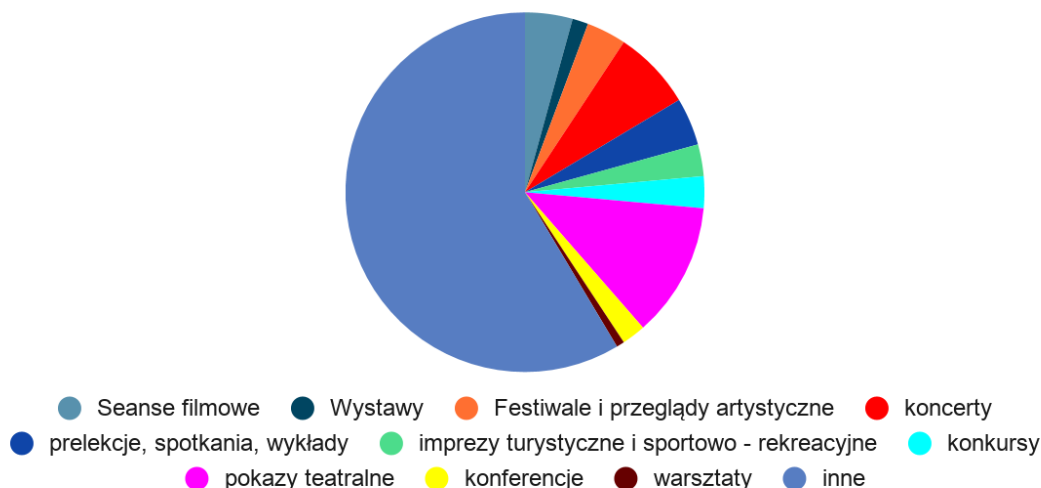
Do przedszkola, które zatrudnia 7 nauczycieli, uczęszcza 83 dzieci w czterech grupach przedszkolnych.

2.6. Życie kulturalne i infrastruktura sportowo - rekreacyjna

Główną instytucją prowadzącą działalność kulturalną w gminie Osie jest Gminny Ośrodek Kultury w Osiu. Jego zadaniem jest przede wszystkim tworzenie i upowszechnianie kultury, a także rozbudzanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych, sportowych i rozrywkowych wśród mieszkańców gminy. Jest on organizatorem imprez kulturalno - rekreacyjnych, konkursów i przeglądów twórczości artystycznej, prowadzi także koła zainteresowań i ogniska artystyczne. Poniższy wykres przedstawia aktywność Gminnego Ośrodka Kultury w Osiu w roku 2019, dane pozyskane z GUS:

Imprezy organizowane przez jednostki w 2019 roku

Źródło: GUS

Imprezy organizowane przez jednostki w 2019 roku oraz liczba uczestników:

- imprezy ogółem: 140 (uczestnicy: 11 313)
- seanse filmowe: 6 (uczestnicy: 1 300)
- wystawy: 2 (uczestnicy: 350)
- festiwale i przeglądy artystyczne: 5 (uczestnicy: 820)
- koncerty: 10 (uczestnicy: 1 355)
- prelekcje, spotkania, wykłady: 6 (uczestnicy: 244)
- imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne: 4 (uczestnicy: 1 050)
- konkursy: 4 (uczestnicy: 400)
- pokazy teatralne: 17 (uczestnicy: 2 730)
- konferencje: 3 (uczestnicy: 154)
- warsztaty: 1 (uczestnicy: 30)
- inne: 82 (uczestnicy: 2 880)

W Gminnym Ośrodku Kultury w Osiu działa 1 biblioteka publiczna. Zajmuje się ona zaspokajaniem potrzeb czytelniczych i informacyjnych mieszkańców oraz gromadzeniem materiałów dotyczących regionu. Placówka dysponuje zróżnicowanym, bogatym księgozbiorem liczącym 16 876 wolumenów.

W gminie funkcjonują 3 zmodernizowane świetlice wiejskie (Pruskie, Miedzno, Jaszcz), które prowadzą działalność kulturalną.

Największym i zmodernizowanym w 2019 roku jest stadion sportowy mieszczący się w Osiu przy ulicy Sportowej 4.

Na terenie gminy znajdują się place zabaw i siłownie na świeżym powietrzu.

2.7. Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe stanowią przejaw społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form jego aktywności. Pełnią one rolę konsolidacji społeczności lokalnej, wzmacnianiu władz lokalnych oraz zwiększają szanse rozwoju małych i średnich miejscowości. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu lokalnego środowiska oraz sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie jej zasobów.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok uchwalony został 15 października 2018 roku, Uchwała Rady Gminy Osie Nr XXXIII/241/18, określającą cele zasady i formy współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi w prowadzeniu działalności w sferze zadań publicznych, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Celem programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na 2019 rok było efektywne wykorzystanie istniejącej społecznej aktywności oraz pobudzenie nowych inicjatyw i aktywności społecznej w zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy Osie. Jedną z ważniejszych form współpracy Gminy Osie z organizacjami pozarządowymi było powierzanie organizacjom pozarządowym zadań publicznych, wspieranie realizacji tych zadań z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

W 2019 roku w gminie Osie funkcjonowały organizacje pozarządowe:

- Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe Gminy Osie Grom Osie,
- Bractwo Czarnej Wody,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Pruskie,
- Wdeckie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe,
- Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Bydgoszczy.

2.8. Opieka zdrowotna

W gminie Osie funkcjonuje Przychodnia Zdrowia, która mieści się w Osiu przy ulicy Dworcowej 7. W 2019 roku prowadzone były 2 praktyki lekarskie oraz lekarz ginekolog i lekarz pediatra. Opiekę pielęgniarską sprawują 4 pielęgniarki i jedna położna. W przychodni od 2015 roku funkcjonuje również dział rehabilitacji, w której zatrudnione są dwie fizjoterapeutki. Rehabilitacja realizowała Program "Zdrowy Senior", który jest przeznaczony dla osób powyżej 70 roku życia, zamieszkujących na terenie gminy Osie. Program gwarantuje bezpłatne korzystanie z zabiegów w gabinecie rehabilitacji. W 2019 roku z tej formy wsparcia skorzystało 114 seniorów.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę pacjentów korzystających z podstawowej opieki zdrowotnej podzielonej na lata.

Tabela: liczba pacjentów korzystających z podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2015-2019

Rok	Liczba przyjętych pacjentów
2015	27601
2016	29251
2017	29803
2018	23033
2019	27739

Źródło: Gminna Przychodnia w Osiu

Według danych w latach 2015 - 2017 liczba porad udzielonych w gminie w ramach podstawowej opieki zdrowotnej zwiększała się z roku na rok. W roku 2018 liczba porad znacznie zmalała natomiast w roku 2019 ponownie wzrosła.

Tabela: liczba zadeklarowanych pacjentów według wieku w roku 2019

Ilość zadeklarowanych pacjentów według wieku w roku 2019	
Przedział wiekowy	Ilość pacjentów
0 - 6 lat	381
7 - 19 lat	783
20 - 39 lat	1016
40 - 65 lat	1557
66 - 75 lat	458
powyżej 75 roku życia	302
RAZEM	4497

Zródło: Gminna Przychodnia w Osiu

2.9. Skala i rodzaj problemów społecznych

Część mieszkańców w konsekwencji licznych zmian zachodzących w sferze polityki gospodarczej i społecznej oraz w wyniku zdarzeń losowych, doświadcza w różnym stopniu problemów życiowych o różnym nasileniu, których rozwiązania poszukuje m.in. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Osiu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiu jest jednostką organizacyjną gminy Osie. Ośrodek realizuje zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej dotyczące pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, Karty Dużej Rodziny, a także zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej. Ośrodek mieści się w budynku Gminy Osie przy ul. Dworcowej 6, zatrudnia obecnie w pełnym wymiarze czasu pracy łącznie 14 osób. Ponadto zatrudnieni są terapeuci świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi: dwie osoby na umowę zlecenie, dwie osoby na podstawie umowy z Fundacją Progres w Tucholi.

Szczegółowa charakterystyka problemów społecznych występujących na terenie Gminy jest wynikiem analizy dokumentów statystycznych wygenerowanych z Banku Danych

Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego dla obszaru Gminy Osie, oraz ewidencjonowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiu.

Analizie poddano dokumentację opisującą pięcioletni horyzont czasowy, biorąc pod uwagę liczbę rodzin objętych różnymi formami wsparcia z uwagi na występowanie problemów definiowanych w kategoriach problemu społecznego. Taką metodologię uznano za najbardziej wartościową dla rzetelnej identyfikacji problemów społecznych.

Jedną z ważniejszych informacji o sytuacji problemowej mieszkańców jest liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną.

Tabela: Ogólna liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną w Gminie Osie

ROK	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2015	217	588
2016	197	497
2017	177	449
2018	162	414
2019	150	392

Źródło: opracowanie własne na podstawie MPiPS-03

Zestawienie danych pokazuje, że liczba korzystających ze świadczeń pomocy społecznej systematycznie maleje.

Dane obrazujące wydatki na podstawowe świadczenia pomocy społecznej z zakresu zadań własnych gminy oraz liczbę osób, którym przyznano poszczególne świadczenia decyzją przedstawiono poniżej.

Tabela: Udzielone świadczenia - zadania własne gmin

Rok	2015		2016		2017		2018		2019	
	liczba osób	kwota w zł.	liczba osób	kwota w zł.	liczba osób	kwota w zł.	liczba osób	kwota w zł.	liczba osób	kwota w zł.
zasiłki stałe	47	205.866	43	207.484	46	224.055	37	186.708	38	186.513
zasiłki okresowe	31	71.703	31	104.417	30	77.998	21	59.068	9	21.577
schronienie	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10.257
posiłek	141	66.729	122	54.077	108	44.598	104	43.449	97	35.884
usługi opiekuńcze i specjalistyczne	39	216.415	31	202.127	22	171.780	28	176.581	25	200.469
sprawienie pogrzebu	1 świadczenie	3.599	1 świadczenie	4.000	0	0	0	0	1 świadczenie	2.750
zasiłki celowe i w naturze	135	124.708	126	122.865	127	106.579	101	100.289	77	106.173

Źródło: opracowanie własne na podstawie MPiPS-03

Jedną z ważniejszych informacji dla ustalenia diagnozy problemów społecznych jest zestawienie powodów udzielania pomocy i wsparcia przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiu.

Tabela: Główne powody udzielania pomocy i wsparcia w latach 2015-2019 - liczba rodzin

Przyczyny korzystania z pomocy	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
ubóstwo	145	134	124	93	77
sieroctwo	0	0	0	0	0
bezdomność	0	1	1	0	1
potrzeba ochrony macierzyństwa	18	14	15	13	17
bezrobocie	16	81	74	58	50
niepełnosprawność	92	82	85	75	71

długotrwała lub ciężka choroba	92	56	50	50	46
przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	26	26	26	25	16
alkoholizm	29	30	25	19	16
narkomania	1	0	0	0	0
zdarzenie losowe	0	0	0	0	1
sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0
klęska żywiołowa	0	0	1	0	0
trudności po opuszczeniu Z.K.	2	0	1	0	1

Zródło: Opracowanie własne na podstawie MPiPS-03

Prezentowane wyżej zestawienie wskazuje, że dużym problemem wśród rodzin objętych wsparciem przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiu jest nadal ubóstwo. Przepisy ustawy o pomocy społecznej definiują przesłankę ubóstwa jako sytuację, gdy dochód rodziny nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego. Aktualne kryteria dochodowe ustalone są na poziomie 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 528 zł dla osoby w rodzinie. Kryteria te obowiązują od października 2018 r.

Liczną grupą osób korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej w Osiu w 2019 r. stanowiły osoby niepełnosprawne oraz długotrwale lub ciężko chore.

Osoby niepełnosprawne to osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie o niepełnosprawności - w przypadku osób poniżej 16 roku życia) wydane przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, lekarza orzecznika ZUS lub KRUS. Osoby niepełnosprawne napotykają liczne przeszkody związane z samodzielnym funkcjonowaniem.

Główne działania zogniskowane wobec osób niepełnosprawnych lub dotkniętych chorobą opierają się o pomoc w formie pieniężnej, świadczeń w naturze jak i pomocy środowiskowej.

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez gminę zaliczyć można między innymi:

- zasiłek stały - z tytułu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy z tytułu wieku;
- zasiłek pielęgnacyjny - przyznawany w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiu realizuje pomoc finansową wypłacaną w związku ze świadczeniem opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny:

- świadczenie pielęgnacyjne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,
- zasiłek dla opiekunów.

Mówiąc o osobach z problemami zdrowotnymi, trzeba zauważyć problem uzależnienia od alkoholu oraz związane z nim niepożądane zachowania społeczne. Skutki uzależnień zawsze odczuwane są jako destrukcyjne dla funkcjonowania rodzin, tym bardziej, że często łącznie z problemem alkoholowym pojawia się przemoc, przestępstwa i inne problemy zagrażające trwałości rodziny oraz wychowującym się w rodzinach dzieciom i młodzieży. Z tabeli przedstawionej powyżej, traktującej o powodach przyznania pomocy wynika, że liczba rodzin korzystających ze świadczeń w Ośrodku Pomocy Społecznej z powodu problemu alkoholowego zmniejszyła się, jednakże liczba rodzin objętych działaniami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie leczenia odwykowego wzrosła.

Tabela: Liczba rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu w ewidencji GKRPA

ROK	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba osób objętych działaniami GKRPA	12	12	7	7	16

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych GKRPA

Główne działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych obejmują:

- dostępność pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie

pozalekcyjnych zajęć sportowych, opiekuńczo-wychowawczych, edukacyjnych.

Tabela: Wszczęte procedury “Niebieskie Karty” w latach 2015-2019 w Gminie Osie

ROK	2015	2016	2017	2018	2019
Ilość prowadzonych “Niebieskich Kart”	14	9	7	7	5
Ilość zainicjowanych procedur NK przez poszczególne służby ogółem:	14	9	7	7	5
Policja:	14	8	7	7	5
Jednostki pomocy społecznej:	0	1	0	0	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:	0	0	0	0	0
służba zdrowia:	0	0	0	0	0
oświata:	0	0	0	0	0
inne:	0	0	0	0	0

W gminie Osie odnotowuje się przypadki przemocy. Zgodnie z art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Głównymi zadaniami Zespołu Interdyscyplinarnego są:

- inicjowanie społecznego zaangażowania w przeciwdziałanie zjawiskom negatywnym;
- diagnozowanie problemów przemocy w rodzinie w gminie Osie;
- zintegrowane wykorzystanie środków i możliwości jakimi dysponują instytucje;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;

- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- tworzenie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemoc w sprawach indywidualnych;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Przestępczość jest dynamicznym, podlegającym rozwojowi zjawiskiem społecznym, które stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego. W zależności od swej intensywności i częstotliwości wpływa na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciska piętno na jej funkcjonowaniu.

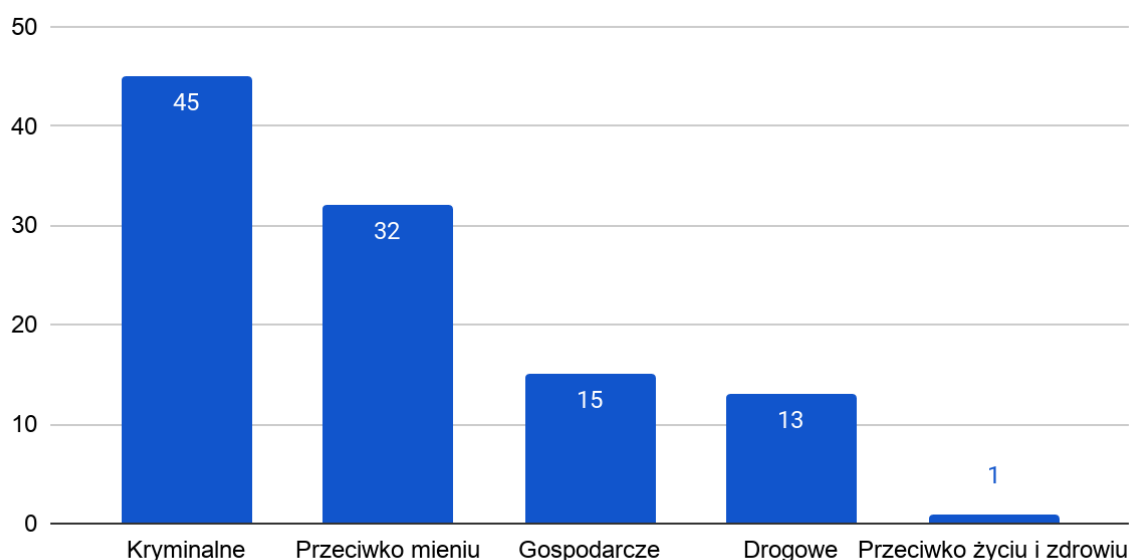
Zapobieganie przestępczości wymaga zastosowania rozwiązań kompleksowych, zakładających wspólne zaangażowanie instytucji organizacji państwowych, samorządowych i społecznych, przedstawicieli społeczności lokalnych oraz środków masowego przekazu. Ważną rolę w zakresie inicjowania i organizowania tej działalności odgrywa policja.

Posterunek Policji w Osiu znajduje się przy ulicy Dworcowej 11. Zatrudnionych jest tam 11 policjantów. Według danych Kierownika Posterunku Policji w Osiu, w 2019 roku na terenie gminy Osie odnotowano 79 przestępstw. Najwięcej z nich dotyczyło przestępstw kryminalnych - 45, oraz przeciwko uszkodzeniu mienia - 32.

Dane szczegółowe na temat kategorii przestępstw i ich liczby przedstawia poniższy wykres.

Przestępstwa popełnione w gminie w 2019 roku

Źródło: GUS

Problem bezdomności w ujęciu socjologicznym jest problemem społecznym, który charakteryzuje się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Ze względu na trudną do określenia skalę, złożone przyczyny, a także szczególnie dotkliwe społeczno - ekonomiczne skutki jest zjawiskiem o zasięgu i znaczeniu globalnym, mającym jednocześnie specyficzne regionalne i lokalne uwarunkowania, które wpływają na dobór odpowiednich środków przeciwdziałania.

Przyczyny bezdomności są złożone. Wiele osób staje się bezdomnymi w wyniku splotu niekorzystnych zdarzeń, które występują po sobie i wzajemnie się przenikają.

Bezdomność może być efektem panującej sytuacji społeczno - ekonomicznej (wzrost bezrobocia, brak środków finansowych na umieszczenie w zakładach opiekuńczych, brak opieki nad wychowankami domów dziecka po ukończeniu 18 lat) i prawnej (możliwość wyeksmitowania lokatora za długi i zaległości), ma również podłoże patologiczne (alkoholizm, przestępczość) oraz może wynikać z przyczyn socjopsychologicznych (świadomy wybór innego życia).

Przeciwdziałanie problemowi bezdomności wymaga aktywnego i kompleksowego działania. Tworzenie warunków do wdrażania nowych form wsparcia na rzecz osób bezdomnych i ich integracji z otoczeniem powinno stanowić podstawowy cel prowadzonej na szczeblu lokalnym polityki społecznej.

W gminie Osie bezdomność nie urasta do rangi problemu, ma charakter jednostkowy. Pomoc osobom nim zagrożonym świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2019 roku GOPS objął wsparciem z powodu bezdomności jedną osobę.

Problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ma istotny wpływ dla rozwoju społeczności lokalnej, jest wyzwaniem dla pracowników socjalnych, pedagogów, asystentów rodzin. Problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych są często przyczyną zaburzeń rozwojowych dzieci, sprzyjają tworzeniu się nieformalnych grup rówieśniczych, naruszaniu powszechnie obowiązujących norm i wartości, a nawet wchodzeniu w konflikty z prawem. Wśród rodzin w przedmiotowym obszarze znajdują się rodziny wielodzietne, a także niepełne. Problemy tych rodzin dotyczą zarówno sfery niedostatku, zaniedbań opiekuńczych powiązanych z niewydolnością wychowawczą rodziców, ale też schorzeniami, niepełnosprawnością i innymi problemami utrudniającymi prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie.

Wielość problemów z jakimi borykają się rodziny mieszkające na terenie Gminy Osie znajduje wyraz w formach pomocy, jakie oferowane są dzieciom. Jedną z takich form stanowi dożywianie dzieci w szkołach i placówkach edukacyjnych. Szczegółowe wartości liczbowe dotyczące dożywiania dzieci w Gminie Osie przedstawia kolejna tabela.

Tabela: Liczba dzieci korzystających z dożywiania w Gminie Osie

ROK	Liczba świadczeniobiorców	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Wartość świadczeń w złotych
2015	135	18.334	71	319	63.859
2016	120	14.889	61	274	52.328
2017	104	12.364	51	230	42.246
2018	101	12.574	49	228	41.592
2019	94	10.416	45	219	33.961

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPIPS-03

Analiza obszaru dożywiania pokazuje nie tylko kontekst społeczny - problemy rodziny, konieczność wspierania rozwoju dzieci - ale także ekonomiczny. Realizacja zadania "dożywianie dzieci" mimo spadku liczebności dzieci objętych wsparciem wymaga sporych nakładów finansowych, które w części są wydatkiem Gminy.

System wsparcia, szczególnie rodzin, uzupełniają zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, świadczenia opiekuńcze, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, składki na ubezpieczenia zdrowotne, fundusz alimentacyjny, świadczenie wychowawcze (500+), świadczenie “Dobry start”.

Tabela: Liczba świadczeń i kwota wypłacanych zasiłków oraz dodatków do świadczeń w latach 2015-2019

ROK	2015		2016		2017		2018		2019	
	Kwota	Liczba świadczeń	Kwota	liczba świadczeń	Kwota	liczba świadczeń	Kwota	liczba świadczeń	Kwota	liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne	516.837	5.076	598.911	5.344	637.418	5.528	594.648	5.322	551.165	4.948
Dodatki do zasiłków rodzinnych	294.908	2.966	343.485	3.211	380.956	3.416	361.242	3.400	323.382	3.182
Świadczenia opiekuńcze	1099.622	3.167	1047.890	2.965	1093.539	3.004	1167.582	2.972	1372.954	3.014
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	37.000	37	61.000	61	51.000	51	50.000	50	42.000	42
Składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe	159.646	494	146.260	434	146.946	417	139.881	381	143.785	379
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	10.724	104	11.520	105	13.228	119	18.890	198	21.582	170
Fundusz alimentacyjny	251.791	653	247.340	709	223.310	639	205.199	592	175.161	479
Świadczenie wychowawcze	-	-	3.046.307	6.114	4.213.24	8433	3.930.152	7879	5.022.522	10.083
Świadczenie dobry start	-	-	-	-	-	-	227.100	757	226.200	755

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Procesy demograficzne zachodzące w świecie, a zwłaszcza w Europie Środkowej, sprawiają, że zjawisko starzenia się społeczeństw jest jednym z kluczowych tematów rozważanym przy kształtowaniu polityk publicznych. Obecnie w Polsce rozwijane są programy

i polityka senioralna, które mają niwelować skutki tego zjawiska. Polityka senioralna stanowi ogół celowych działań organów samorządu oraz innych organizacji i instytucji, które realizują zadania i inicjatywy kształtujące warunki godnego i zdrowego starzenia się.

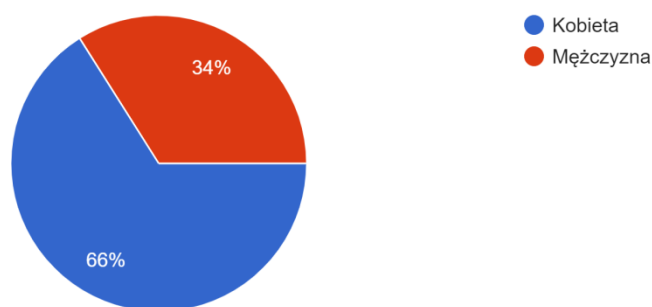
Celem polityki senioralnej jest wspierania i zapewnienie możliwości aktywnego starzenia się w zdrowiu oraz możliwości prowadzenia w dalszym ciągu samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia, nawet przy ograniczeniach funkcjonalnych.

Powyższy problem obserwowany jest również na terenie Gminy Osie. Wzrost liczebności grup wchodzących w wiek senioralny pociąga za sobą konieczność przygotowania się do organizowania i zapewnienia mieszkańcom Gminy zróżnicowanych usług społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem usług pielęgnacyjnych, opiekuńczych, wspomagających osoby starsze, samotne i niepełnosprawne, aby mogli jak najdłużej funkcjonować w swoim środowisku. Ważne jest, aby wspomagać i aktywizować seniorów do udziału i korzystania z istniejących form wsparcia, oraz zapewnić dostęp do form wsparcia.

2.10. Identyfikacja problemów społecznych w Gminie Osie na podstawie badań ankietowych.

Jakość i poziom życia mieszkańców jest jednym z czynników decydujących o zrównoważonym rozwoju Gminy. W celu poznania opinii mieszkańców Gminy Osie na temat głównych problemów społecznych w ich środowisku przeprowadzono w okresie X,XI,XII. 2020 r. badanie ankietowe. Kwestionariusz ankiety zawierał 12 pytań wielokrotnego wyboru, 1 pytanie opisowe oraz metryczkę. Do udziału w badaniu zgłosiło się 208 osób z czego 206 osób określiło swoją płeć - 66% kobiet, 34% mężczyzn.

Płeć
206 odpowiedzi

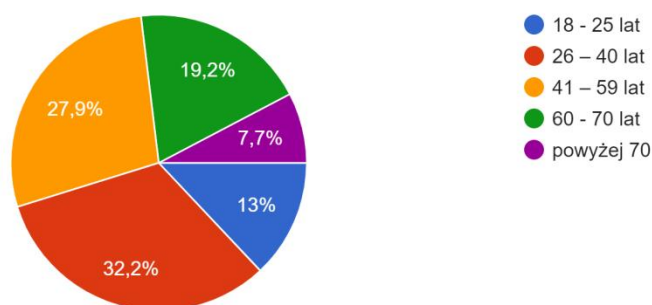

Wykres osób z podziałem na płeć

32,2% - to osoby w przedziale wiekowym 26-40 lat, 27,9% - osoby w wieku 41-59 lat, 19,2% - osoby w wieku 60-70 lat, 13% - wypowiedziało się osób w wieku 18-25 lat i 7,7% - osób powyżej 70 lat.

Wiek

208 odpowiedzi

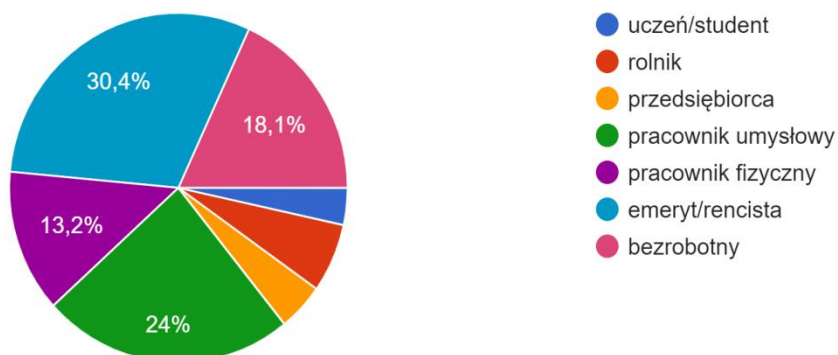

Wykres osób z podziałem na wiek

Najwięcej osób, które wypełniły ankietę, to emeryci i renciści - 30,4%, pracownicy umysłowi - 24%, 18,1% - osób bezrobotnych, 13,2% - pracowników fizycznych, w mniejszym procencie brali udział w badaniu rolnicy, przedsiębiorcy oraz uczniowie i studenci.

Zawód

204 odpowiedzi

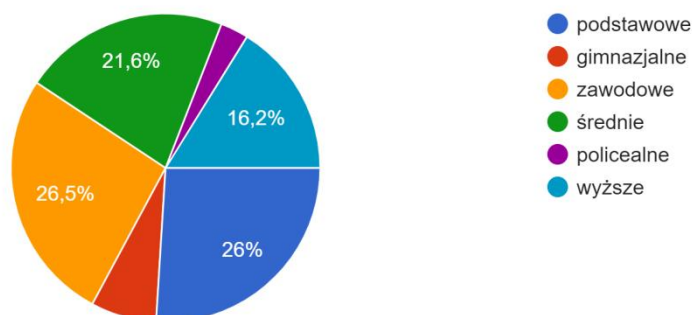

Wykres: ankietowani według statusu na rynku pracy

26,5% respondentów miało wykształcenie zawodowe, 26% - podstawowe, 21,6% - średnie, 16,2% - wyższe i niewielki procent z wykształceniem policealnym i gimnazjalnym.

Wykształcenie

204 odpowiedzi

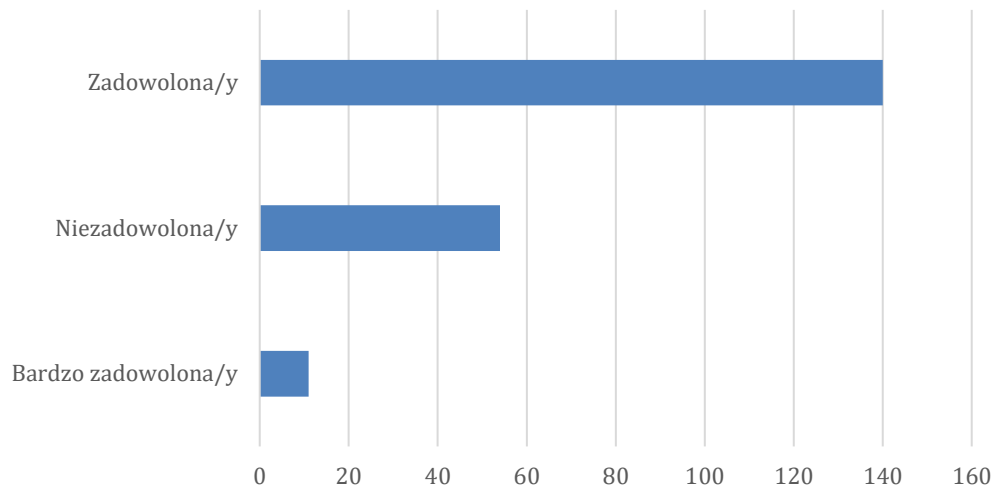
Wykres: osoby ankietowane z podziałem na wykształcenie

W pierwszym pytaniu wielokrotnego wyboru ankietowani wypowiedzieli się, w jakim stopniu są zadowoleni bądź niezadowoleni z warunków życia w gminie Osie jak: organizacja czasu wolnego, imprez cyklicznych, dostępności do doradztwa psychologiczno-prawnego, świadczeń pomocy społecznej, służby zdrowia, wychowania przedszkolnego i szkolnego, opieki senioralnej, poziomu bezpieczeństwa publicznego.

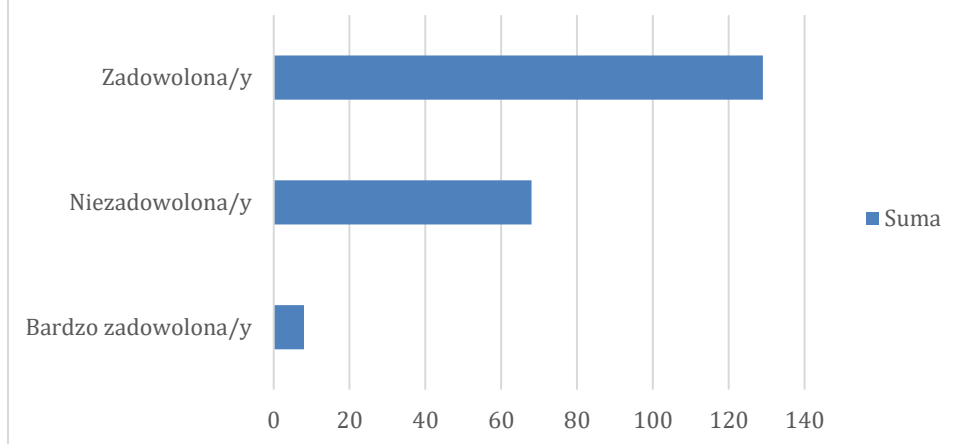
W jakim stopniu jest Pani/Pan zadowolona/y z następujących warunków życia w Gminie Osie?

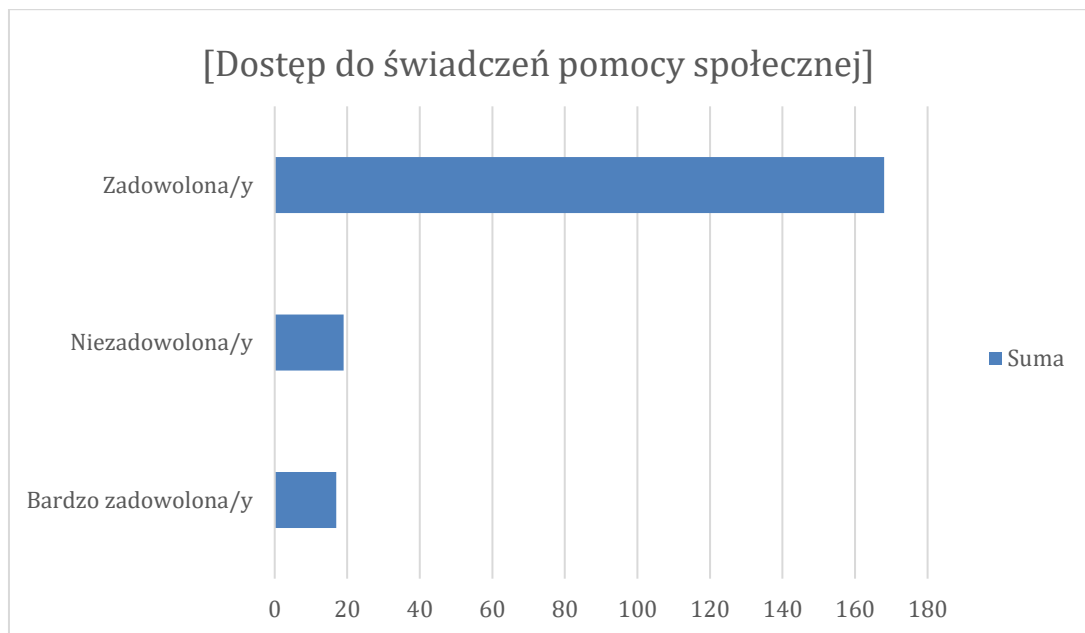
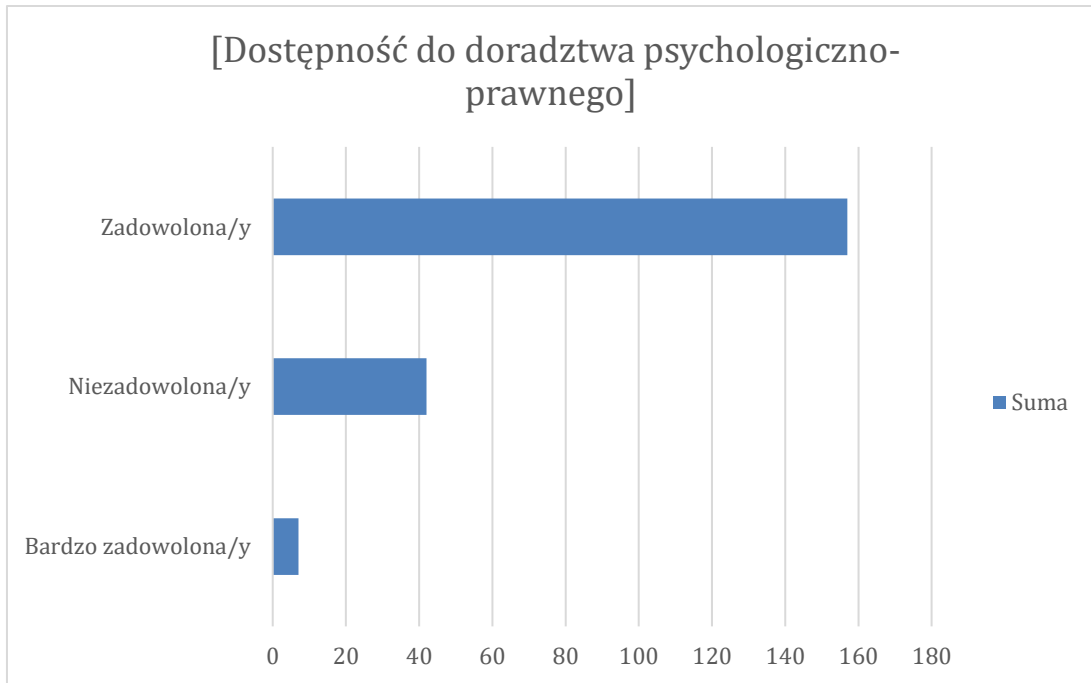
Wykresy: stopień zadowolenia mieszkańców z warunków życia w Gminie

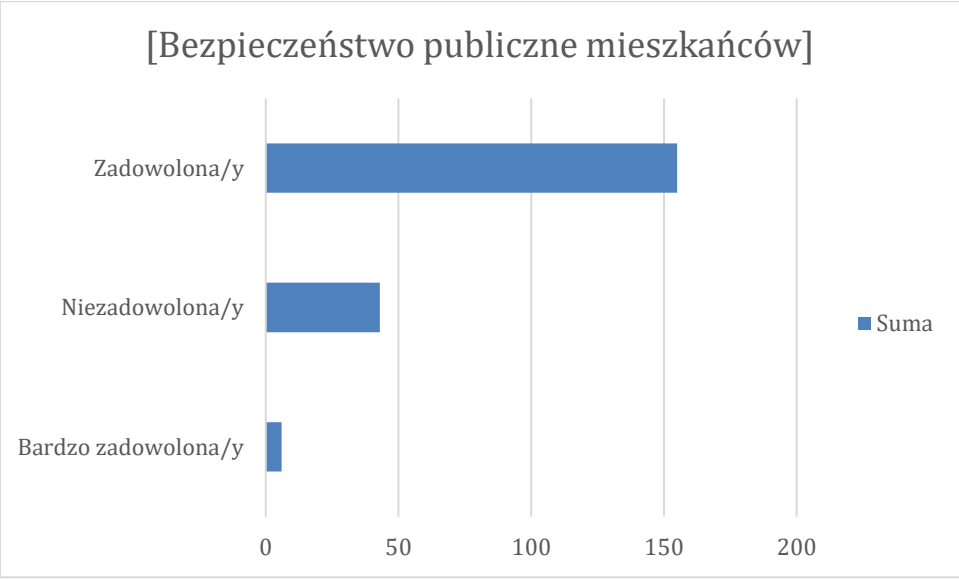
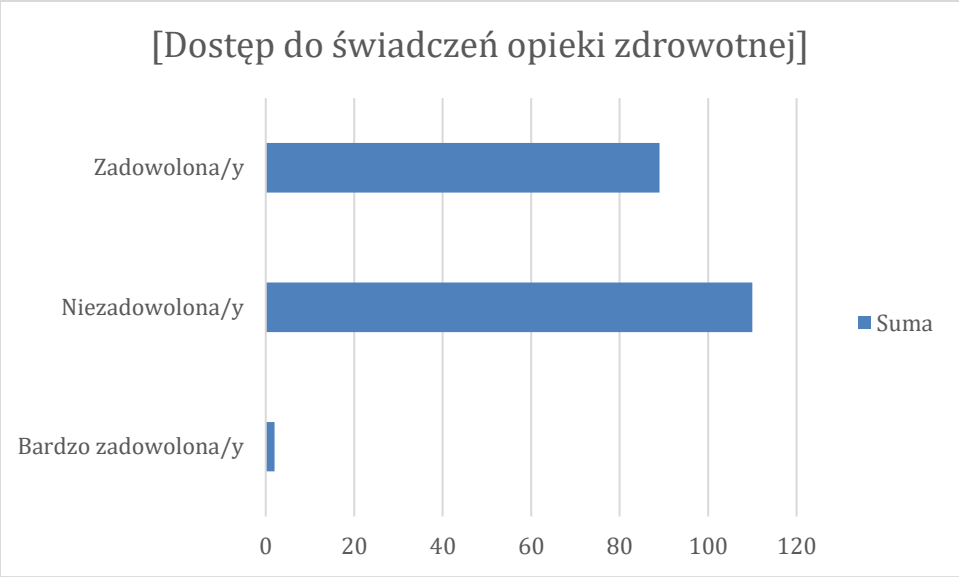
Organizacja czasu wolnego (koła zainteresowań, sport, rekreacja, ścieżki rowerowe, place zabaw)

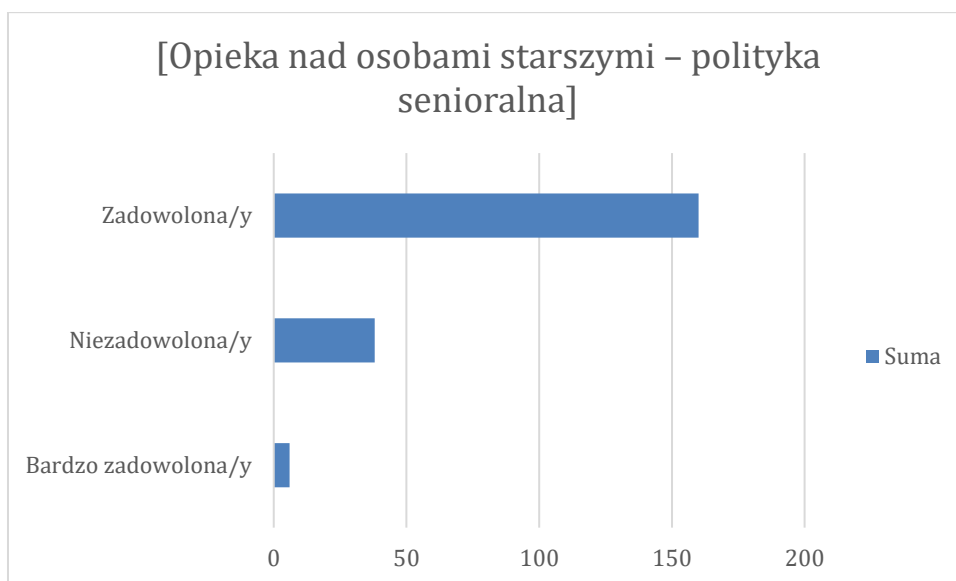
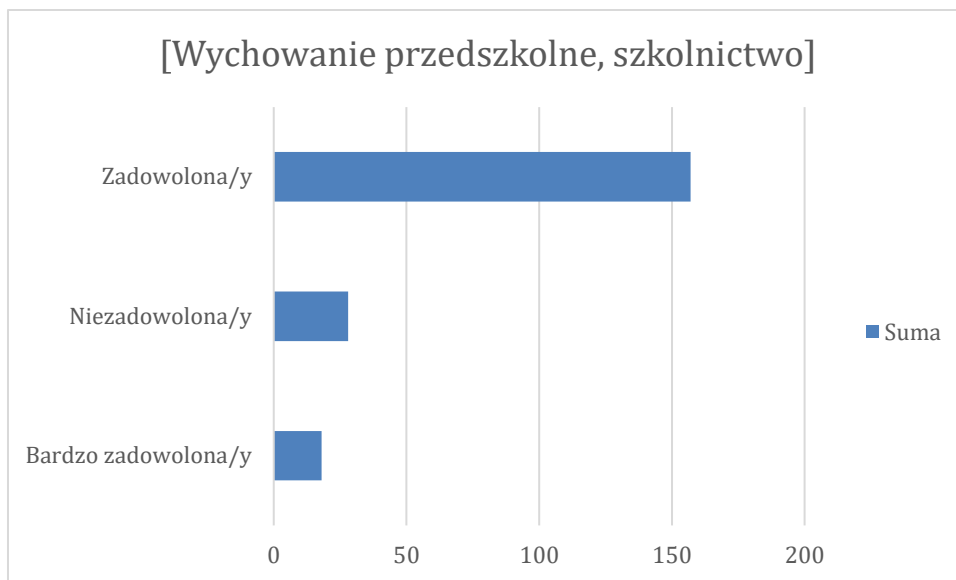

[Organizacja imprez cyklicznych na terenie Gminy]

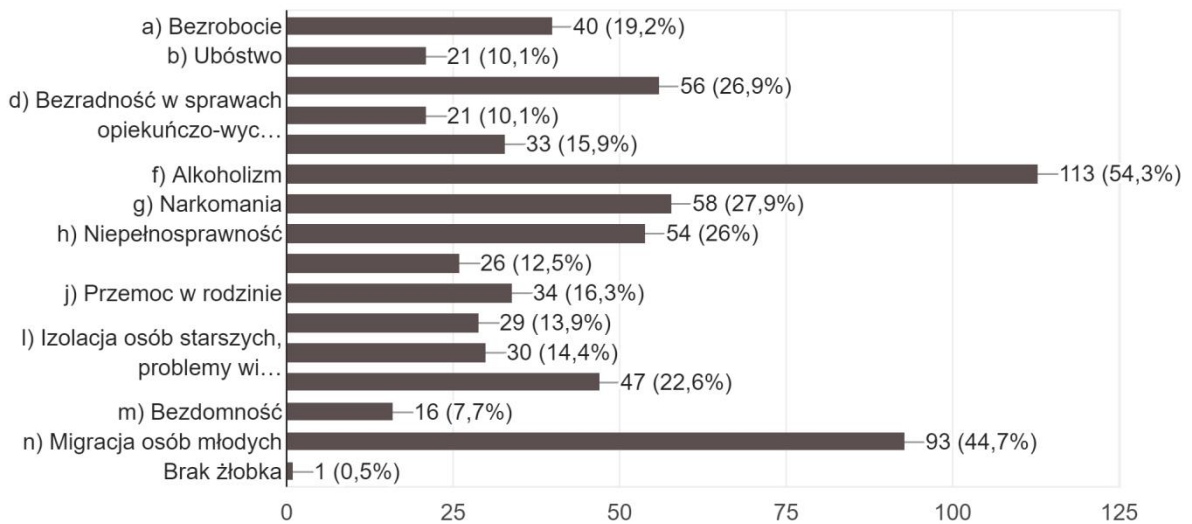

Z powyższych wykresów wynika, że najwięcej mieszkańców nie jest zadowolonych z dostępności świadczeń opieki zdrowotnej - 110 osób, 68 osób nie jest zadowolonych z dostępności imprez cyklicznych w gminie, 54 osoby nisko oceniają organizację czasu wolnego (koła zainteresowań, sport, rekreację, ścieżki rowerowe, place zabaw). Na porównywalnym poziomie (ok. 150 osób na 208 ankietowanych) jest zadowolonych z polityki senioralnej, wychowania przedszkolnego i szkolnego, bezpieczeństwa publicznego, świadczeń pomocy społecznej, dostępności doradztwa psychologiczno - prawnego. Bardzo zadowolonych mieszkańców z poszczególnych warunków życia jest niewiele - poniżej 20 osób na 208 ankietowanych.

Ankietowani wypowiedzieli się na temat problemów dotyczących rodzin w Gminie, które ich zdaniem są priorytetowe - przedstawia je poniższy wykres.

2. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Osie?
(proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi)

208 odpowiedzi

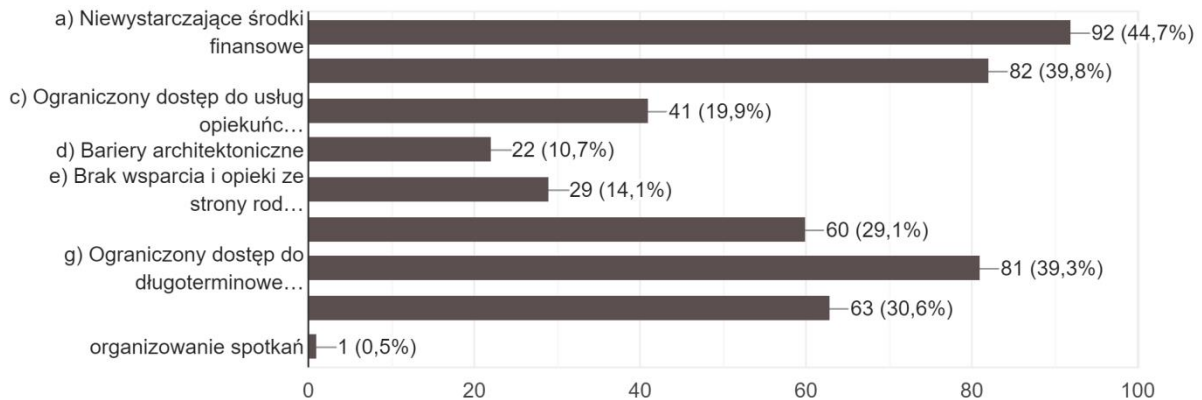
Wykres: najważniejsze problemy społeczne rodzin w Gminie Osie

Respondenci uważają, że największymi problemami rodzin są alkoholizm i migracja młodych osób. Jako inne ważne problemy w rodzinach ankietowani podają niewydolność materialną z powodu długów bankowych, narkomanię, niepełnosprawność, złe warunki mieszkaniowe - brak mieszkań socjalnych.

Za najważniejsze problemy osób starszych uznano niewystarczające środki finansowe i brak długoterminowej opieki zdrowotnej oraz izolację społeczną (samotność).

3. Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Osie?

206 odpowiedzi

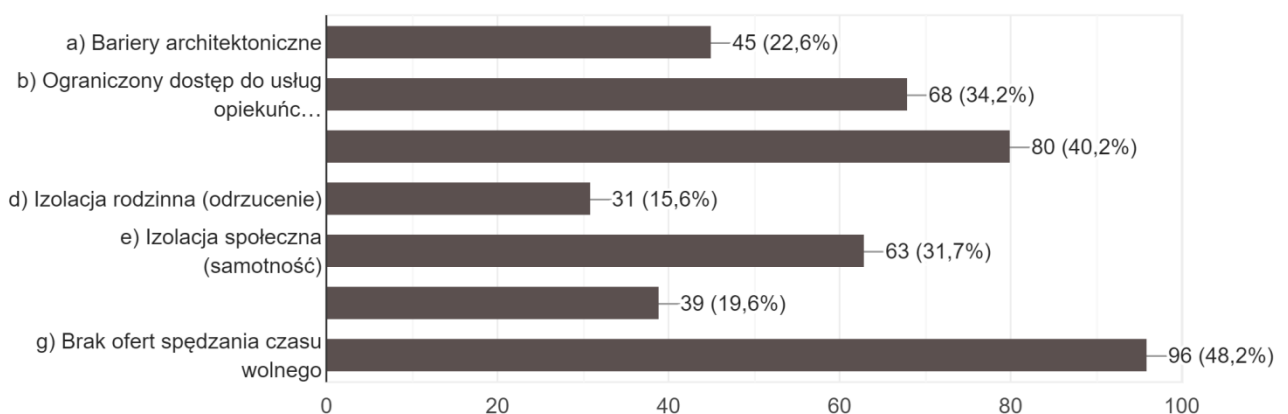

Wykres: najważniejsze problemy społeczne osób starszych w Gminie Osie

Wypowiedziano się również w sprawie ważnych problemów osób niepełnosprawnych, w tej kwestii dominuje problem braku ofert spędzania czasu wolnego, w nieco mniejszym stopniu brak dostępności do placówek rehabilitacyjnych i kolejno wymienia się ograniczony dostęp do usług opiekuńczych i izolację społeczną skutkującą poczuciem osamotnienia.

4. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby niepełnosprawne na terenie Gminy Osie?

199 odpowiedzi

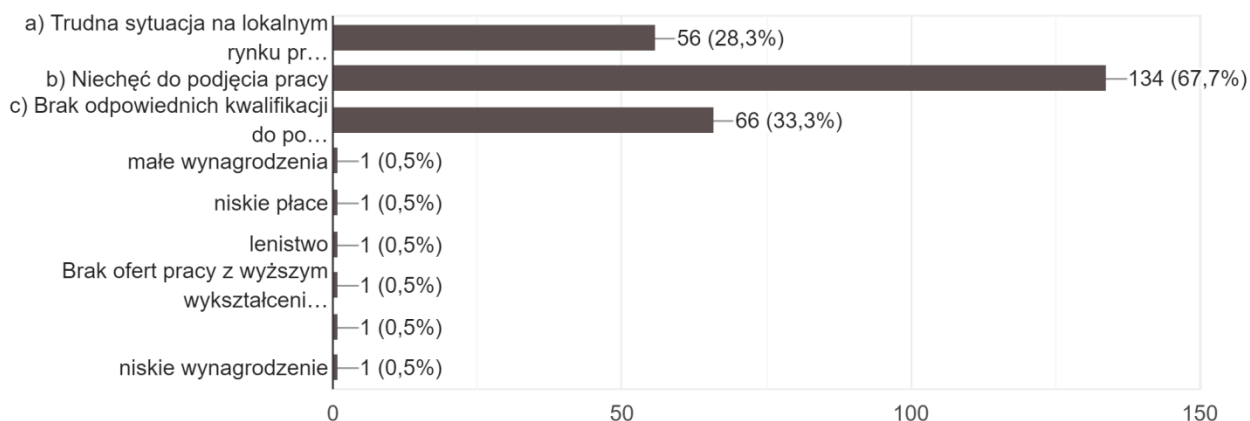

Wykres: najważniejsze problemy osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Osie

W dalszej części badania ankietowane osoby wyłoniły kluczowe przyczyny bezrobocia w Gminie Osie, według respondentów najważniejszą jest niechęć do podejmowania pracy (67,7% ankietowanych), 33,3% - uważa, że bezrobocie uwarunkowane jest brakiem odpowiednich kwalifikacji, tylko 28,3% podaje trudności na rynku pracy jako przyczynę bezrobocia w Gminie.

5. Jakie Pani/Pana zdaniem są główne powody bezrobocia w Gminie Osie?

198 odpowiedzi

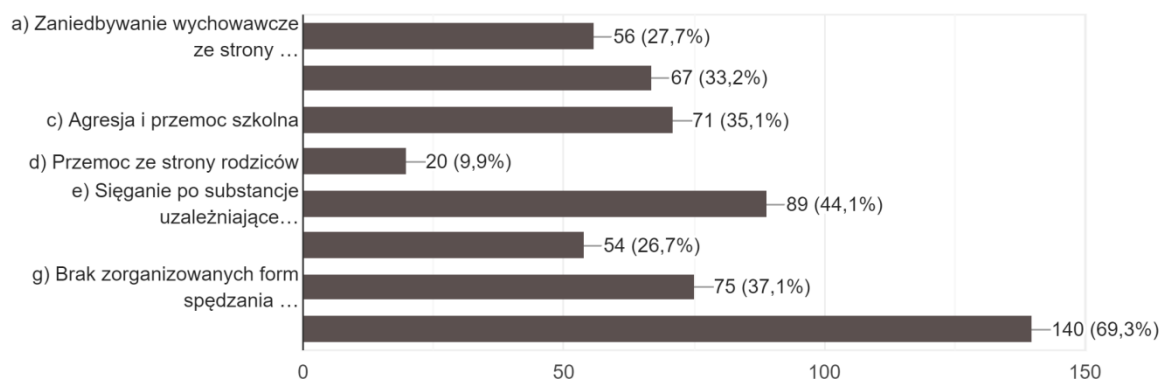

Wykres: główne przyczyny bezrobocia w Gminie Osie

Kolejnym tematem w badaniu były negatywne zjawiska w odniesieniu do dzieci i młodzieży w Gminie Osie - najczęściej ankietowanych (69,3%) widzi problem w uzależnieniu od internetu i gier komputerowych. Innych istotnych problemów badani dopatrują się w sięganiu po substancje uzależniające, braku zorganizowanych form czasu wolnego, agresji i przemocy szkolnej, braku pozytywnych wzorców i autorytetów; w mniejszym stopniu zaniedbania wychowawcze ze strony rodziców, przestępczość, wandalizm, chuligaństwo, przemoc ze strony rodziców.

6. Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży można dostrzec na terenie Gminy Osie?

202 odpowiedzi

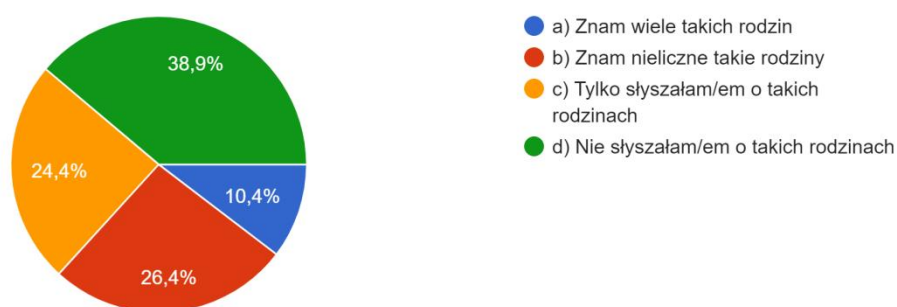

Wykres: negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży jakie można dostrzec na terenie Gminy Osie

Kolejne trzy pytania ankietowe dotyczyły problemu przemocy domowej. Większość badanych (38,9 %) nie słyszała o występowaniu tego problemu w rodzinach, 26,4% badanych zna nieliczne takie rodziny, 24,4% tylko o nich słyszało, jednak 10,4% przyznało, że zna liczne takie rodziny.

7. Czy w Pani/Pana najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy w rodzinie?

193 odpowiedzi

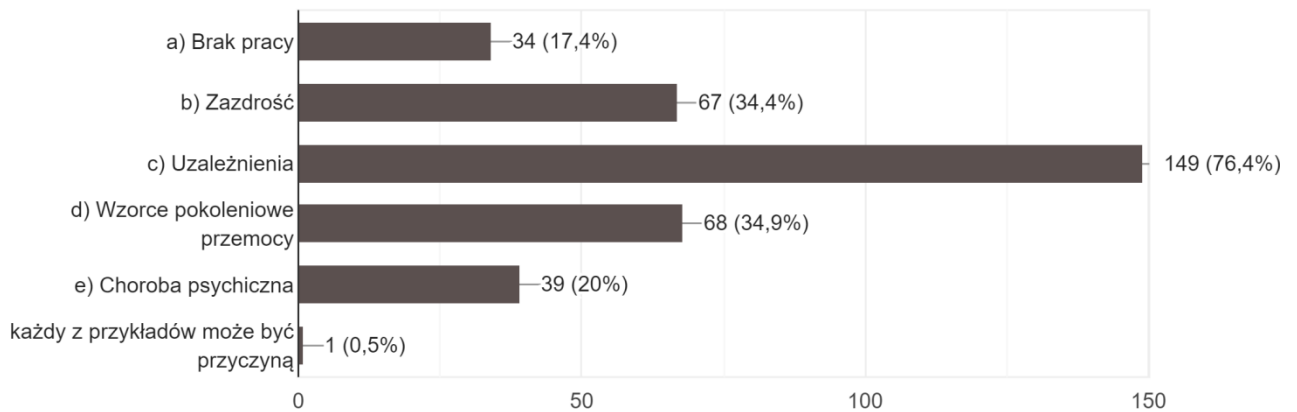

Wykres: występowanie zjawiska przemocy w rodzinie

Jako główną przyczynę występowania przemocy w rodzinie respondenci podali uzależnienia (76,4%), na podobnym poziomie znalazły się wzorce pokoleniowe przemocy (34,9%) i zazdrość (34,4%).

8. Jakie są według Pani/Pana przyczyny przemocy domowej?

195 odpowiedzi

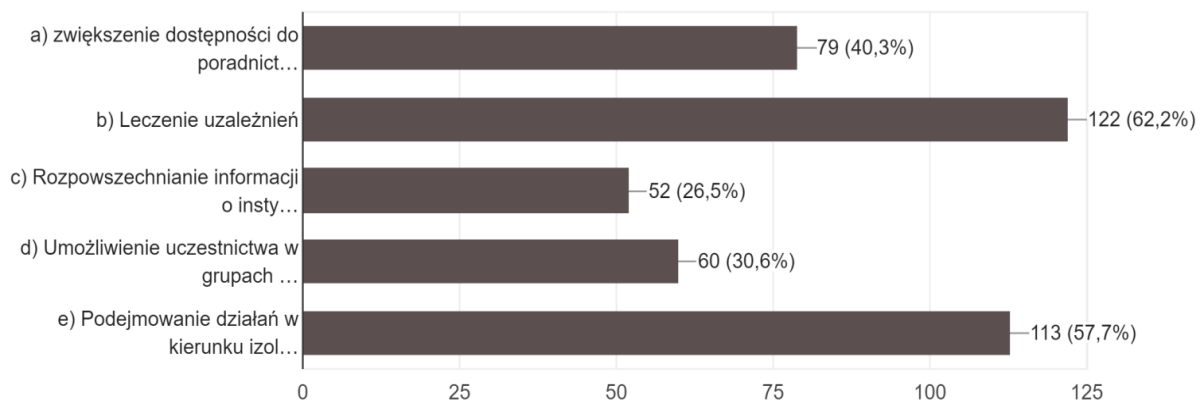

Wykres: przyczyny przemocy domowej

Ankietowani uważają, że najwłaściwszą metodą przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest leczenie uzależnień (62,2%), ponadto zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (40,3%), rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy (26,5%).

9. Jakie działania byłyby najskuteczniejsze wobec ofiar przemocy domowej? (proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

196 odpowiedzi

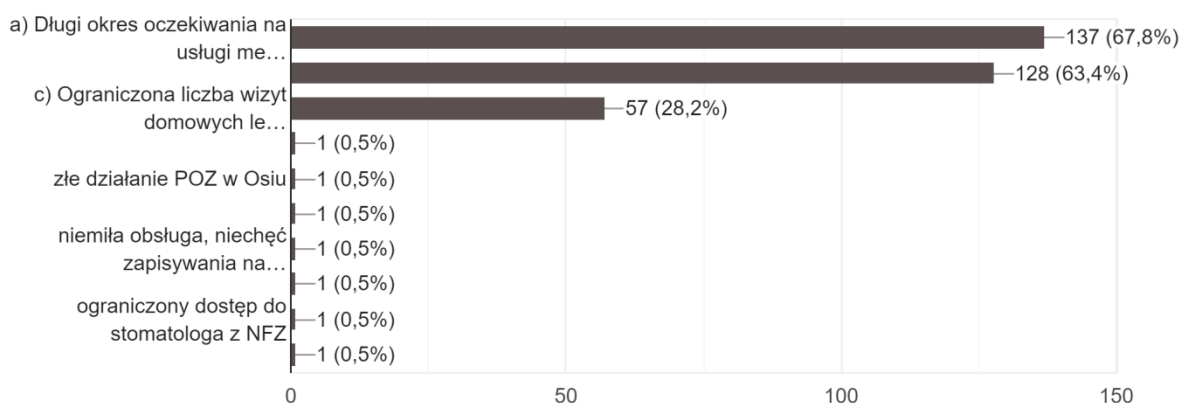

Wykres: najskuteczniejsze działania wobec ofiar przemocy domowej

Osoby badane wypowiadały się również o problemach w obszarze opieki zdrowotnej - podstawową bolączką są długi okres oczekiwania na usługi medyczne (uważa tak 67,8%) oraz ograniczona liczba lekarzy specjalistów (63,4% badanych).

10. Jakie problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Osie?

202 odpowiedzi

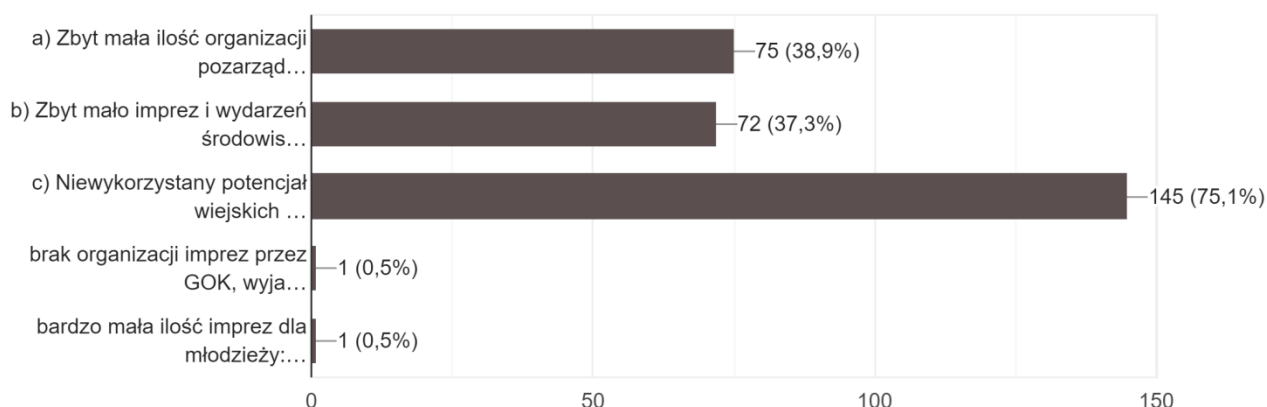

Wykres: najważniejsze problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej

W obszarze sportu i kultury ankietowani znaleźli niewykorzystany potencjał świetlic wiejskich i uznali za najważniejszy problem w tej dziedzinie (75,1%).

11. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Osie? (proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi)

193 odpowiedzi

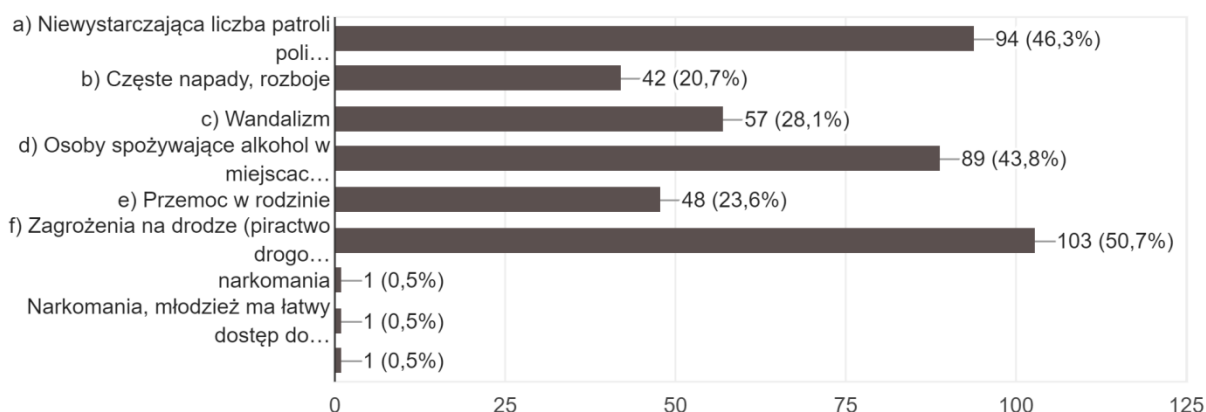

Wykres: najważniejsze problemy społeczne w obszarze sportu i kultury w Gminie Osie

Respondenci oceniali również, czy czują się bezpieczni w Gminie Osie - jakie dostrzegają zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa. Na pierwszym miejscu podano zagrożenia na drodze – piractwo drogowe (50,7% badanych), tylko nieco mniej osób (46,3%) widzi niewystarczającą liczbę patroli policyjnych. Duża grupa badanych (43,8%) widzi problem osób spożywających alkohol w miejscach publicznych. Mniejszy procent badanych mieszkańców wymienił napady, rozboje, przemoc w rodzinie, wandalizm, narkomanię jako zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.

12. Jakie problemy społeczne w obszarze bezpieczeństwa uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Osie? (proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi)

203 odpowiedzi

Wykres: najważniejsze problemy w obszarze bezpieczeństwa na terenie Gminy Osie.

Ankietowane osoby miały możliwość wypowiedzieć się w ostatnim pytaniu otwartym co do nurtujących je problemów społecznych w Gminie Osie, nie objętych ankietą. Są to:

- brak reakcji służb na zgłoszenia o bezdomnych zwierzętach;
- zaśmiecanie terenów leśnych;
- brak zajęć dla dzieci i młodzieży (dyskoteki, konkursy), brak miejsc spotkań;
- słaby marketing, reklama gminy;
- brak zadaszenia na przystanku dla dzieci oczekujących na busa dowożącego do szkoły.

2.11. Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi kompleksowe narzędzie pomocnicze pozwalające pogłębić ocenę otoczenia planowanego przedsięwzięcia, a także wewnętrznych aspektów warunkujących jego powodzenie. Zastosowana analiza umożliwiła identyfikację mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją, pomagając jednocześnie usystematyzować zgromadzoną dotychczas wiedzę. Analiza SWOT jest istotnym etapem planowania strategicznego. Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określenia celów strategicznych oraz planowanych działań, mających na celu zminimalizowanie problemów społecznych.

ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - wysokie kwalifikacje i doświadczenie pracowników ośrodka; - sprawne funkcjonowanie systemu pozyskiwania dodatkowych środków, w tym współfinansowanych z EFS na realizację wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; - dobrze usytuowana siedziba GOPS - dobrze zdiagnozowane problemy społeczne na poziomie gminy; - dobry kontakt pracowników socjalnych z podopiecznymi Ośrodka w ramach prowadzonej pracy socjalnej; - dobra współpraca i zaangażowanie poszczególnych instytucji pracujących na rzecz rodziny; - zapewnienie pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej; - aktywność społeczna mieszkańców Gminy; - utrzymanie wsparcia materialnego dla rodzin - dobra współpraca z Parafią; - podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi 	<ul style="list-style-type: none"> - dziedziczenie ubóstwa i niezaradności życiowej; - uzależnienie rodzin od pomocy społecznej; - brak wolontariuszy przygotowanych do pracy z Podopiecznymi - wyuczona bezradność osób bezrobotnych; - mała mobilność osób bezrobotnych; - ograniczony dostęp do usług medycznych (w szczególności specjalistycznych); - brak mieszkań socjalnych; - brak dziennego domu pomocy; miejsca spotkań osób niepełnosprawnych; - słaba pozycja materialna seniorów; - niewystarczająca umiejętność efektywnego zarządzania gospodarstwem domowym; - pogłębiające się zjawisko euro-sieroctwa - postawy roszczeniowe części rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka; - występujący problem sięgania po narkotyki, alkohol, inne używki wśród dzieci i młodzieży; - starzenie się społeczeństwa; - narastający problem braku opieki nad

	<p>osobami starszymi i niepełnosprawnymi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - duża odległość do placówek wsparcia specjalistycznego (Poradni Odwykowej, Grup Wsparcia, Powiatowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych); - brak pomieszczenia magazynowego; - brak Asystenta Rodziny.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość pozyskiwania funduszy ze środków Unii Europejskiej; - możliwość budowania zintegrowanego systemu pomocy społecznej przy włączeniu partnerów publicznych i społecznych; - dobre rozeznanie środowiska w zakresie istniejących problemów społecznych - możliwość systematycznego dokształcania dla pracowników socjalnych w ramach EFS; - zwiększająca się świadomość rodziców, nauczycieli i sprzedawców, co do zagrożeń związanych z uzależnieniami; - powstawanie nowych inwestycji, zakładów pracy, umożliwiających zatrudnienie - funkcjonowanie w gminie organizacji pozarządowych 	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczona sieć poradnictwa specjalistycznego; - kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym; - starzenie się społeczeństwa; - zjawisko euro-sieroctwa; - wzrost uzależnień (w tym od internetu i gier komputerowych); - roszczeniowa postawa osób objętych pomocą społeczną; - niechęć ludzi do zmiany sytuacji; - brak jednoznacznej negacji dla zjawiska przemocy w rodzinie; - zbyt długi czas oczekiwania na specjalistyczną opiekę medyczną; - wzrost zapotrzebowania na mieszkania socjalne; - odpływ ludzi w wieku produkcyjnym, w tym wysoko wykwalifikowanych; - narastający problem braku opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi ze strony rodziny; - zanikanie modelu rodzin wielopokoleniowych;

3. Założenia strategiczne.

3.1 . Misja i cele Strategii.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych ma na celu jasno określić stan przyszły, do którego ma doprowadzić realizacja strategii. Misja wskazuje naczelny cel polityki społecznej w Gminie Osie, wokół którego powinny koncentrować się działania lokalnych instytucji publicznych, środowisk i organizacji społecznych. Celem Strategii jest integracja osób, rodzin przejawiających problemy, dążenie do zmiany negatywnych sytuacji występujących w społeczeństwie.

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę i analizę SWOT założono, że najbliższy okres wprowadzania zmian społecznych na terenie Gminy Osie może zaowocować ograniczeniem skutków zidentyfikowanych problemów i niekorzystnych zjawisk społecznych, intensyfikacją rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy oraz poprawą jakości życia mieszkańców.

3.2. Prognoza i kierunki zmian w zakresie objętym Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Osie na lata 2021-2026

Prognozuję się, że cele strategiczne zostaną osiągnięte, a działania w najwyższym stopniu zachęcą mieszkańców do udziału w samodzielnym i konstruktywnym rozwiązywaniu pojawiających się problemów.

Jednym z najważniejszych kierunków zmian społecznych na terenie Gminy Osie jest utrzymanie bezpieczeństwa socjalnego osób, których dochody nie pozwalają na zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych i utrudniają życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Należy zatem podjąć działania polegające na udzielaniu doraźnej i stałej pomocy w formie świadczeń pieniężnych (zasiłków z pomocy społecznej, świadczeń wychowawczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych, stypendiów, dodatków mieszkaniowych i energetycznych). Ponadto należy podjąć działania polegające na udzielaniu świadczeń niepieniężnych (pomoc rzeczowa, świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, refundowanie posiłków dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych).

Bardzo ważną kwestią jest ożywienie lokalnego rynku pracy i umożliwienie osobom bezrobotnym oraz pozostającym bez pracy mieszkańcom Gminy zatrudnienia, a co za tym idzie

poprawy sytuacji ekonomicznej. Jak wynika z powyższej diagnozy, należy zwiększyć wysiłki mające na celu aktywizację zawodową osób pozostających bez pracy w ramach dostępnych usług i instrumentów rynku pracy. Pożądane jest opracowanie i realizowanie projektów, programów ukierunkowanych na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu wśród osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo. Istotna jest potrzeba współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy (szkolenia dla osób bezrobotnych, możliwość przekwalifikowania, dofinansowania działalności gospodarczej), organizowanie robót publicznych. Kontynuować należy wsparcie psychologiczne dla osób pozostających bez pracy, w celu eliminacji negatywnych skutków ubóstwa.

Jednym z niezbędnych kierunków działań jest poszerzenie katalogu ofert usługowych dla zabezpieczenia najstarszej grupy mieszkańców Gminy Osie. Niezbędne są działania w kierunku utrzymania jak najlepszej sprawności życiowej oraz wsparcie odpowiadające indywidualnym potrzebom seniorów. Aktywizowanie, motywowanie i zachęcanie seniorów do udziału w działaniach oferowanych przez Gminę, propagowanie rzetelnej informacji i organizacji wsparcia. Podobne działania należy kierować do osób chorych i niepełnosprawnych; także związane z leczeniem i rehabilitacją, likwidacją wszelkich barier architektonicznych. Istotne są działania na rzecz prawidłowego stanu psychicznego, zapobieganie problemom ze zdrowiem psychicznym mieszkańców Gminy. Diagnoza potrzeb tej grupy mieszkańców wskazuje na potrzebę zorganizowania Domu Dziennego Pobytu, bądź miejsca spotkań osób starszych bądź niepełnosprawnych.

Bardzo ważnym kierunkiem planowania działań strategicznych jest wspieranie rodzin, w których zagrożony jest proces rozwoju i wychowania dzieci. Objęcie szczególnym wsparciem, zwłaszcza specjalistycznym (w tym asystenturą) rodzin, powinno być priorytetowym działaniem strategicznym. Diagnoza problemów społecznych w Gminie Osie, na podstawie badań ankietowych wykazała, że istotny jest problem uzależnienia dzieci i młodzieży od internetu i gier komputerowych. W celu przeciwdziałania problemom opiekuńczo-wychowawczym dzieci i młodzieży konieczne jest prowadzenie akcji, programów profilaktycznych, kampanii, prelekcji, spotkań dotyczących różnorodnych zagrożeń społecznych: alkohol, narkotyki, inne uzależnienia, cyberprzemoc i inne.

Istotne jest zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy, rozwijanie infrastruktury umożliwiającej dzieciom i młodzieży spędzanie czasu wolnego oraz rozwój uzdolnień i zainteresowań, organizowanie wypoczynku. W celu realizacji tych zadań

realizowany będzie projekt na terenie gminy Osie, który obejmie aktywizacją społeczną grupę 26 dzieci i młodzieży z grup defaworyzowanych, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zamieszkujących sołectwa Jaszcz i Miedzno (grupa 16 osobowa) i Pruskie (grupa 10 osobowa). Projekt wpisuje się w przedsięwzięcie “Aktywny obszar LGD” oraz w cel szczegółowy “Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców obszaru LGD, w tym grup defaworyzowanych, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym do końca 2023 roku”. Projekt ten ma na celu pozytywny rozwój społeczny w sołectwach Jaszcz i Miedzno oraz Pruskie poprzez zapewnienie wsparcia aktywizująco-integracyjnego. Wsparciem zostaną objęte dzieci i młodzież z w/w sołectw z uwagi na największą liczbę występujących na tych obszarach problemów społecznych. Ważnym z powodów jest brak infrastruktury rekreacyjnej i kulturowej, który wpływa na niską aktywność społeczną w/w grupy. Realizacja projektu ma przyczynić się do: wyrównania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, wspieranie rozwoju społecznego, psychicznego oraz fizycznego, ograniczenia izolacji społecznej, zwiększenia udziału w życiu kulturalnym. Realizacja projektu przyczyni się do likwidacji barier uniemożliwiających uczestnictwo w projekcie tj. braku chęci udziału we wsparciu, braku oferty aktywizacji społecznej.

Celem aktywizacji społecznej osób dorosłych, gmina Osie również będzie realizowała projekt. Wsparciem zostanie objętych 26 osób dorosłych, tak samo jak w przypadku dzieci i młodzieży. Grupą docelową będą osoby z sołectwa Miedzno, Jaszcz i Pruskie. Cel główny zakłada pozytywny wpływ na rozwój społeczny w tych sołectwach poprzez zapewnienie wsparcia aktywizująco-integracyjnego osobom wykluczonym oraz efektywności społecznej. Ważnym powodem, który stanowi o niskiej aktywności społecznej mieszkańców jest brak infrastruktury rekreacyjnej i kulturowej w tych sołectwach, problem ten został już przedstawiony. Powyższe wskazuje na potrzebę otoczenia opieką i wsparciem tych grup osób z zastosowaniem metod i technik aktywizująco-integracyjnych, które będą sprzyjać ożywieniu społecznemu, włączeniu osób w życie społeczności lokalnej, pogłębianiu wiedzy, budowaniu siły i poczucia wartości uczestników.

Również istotnym kierunkiem planowania działań strategicznych jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i uzależnieniom. Obszar tych działań należy wypełnić przede wszystkim działaniami interwencyjnymi, zmierzającymi do przerwania przemocy, ochrony ofiar przemocy i ukarania sprawców. Należy edukować mieszkańców, wdrażać działania informacyjne i profilaktyczne, aby w jak największym stopniu uświadomić zagrożenia przemocy i sposoby jej zapobiegania. Pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom polegać powinna na podejmowaniu działań profilaktycznych (kampanie, szkolenia, konferencje, akcje)

skierowane do społeczności lokalnych, mających na celu podniesienie świadomości z zakresu problemów społecznych dotyczących uzależnień.

Wskazane kierunki nie wyczerpują wszystkich możliwości w zakresie planowania zmian społecznych, dotyczą jedynie zmian w obszarach rozpoznanych i uzasadniających konieczność podejmowania działań. Zakłada się, że planowane zmiany będą wdrażane sukcesywnie, z uwzględnieniem możliwości kadrowych, organizacyjnych i finansowych Gminy Osie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osie na lata 2021-2026 będzie realizowana w szczególności poprzez następujące programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Program Wspierania Rodziny,
- Projekt grantowy współfinansowany z Lokalnej Grupy Działania Powiatu Świeckiego - Kluby Młodzieżowe,
- Projekt grantowy współfinansowany z Lokalnej Grupy Działania Powiatu Świeckiego - Międzypokoleniowy Klub Samopomocy

Programy i projekty powinny cechować efektywność, skuteczność i celowość. Mogą być one przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę Gminy i w zależności od charakteru realizowane w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych.

3.3. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działań w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się przez zmianę regulacji prawnych, czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych. Całościowa ocena wymaga odpowiedzi na pytanie o zgodność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami. Monitoring realizacji celów strategicznych prowadzony będzie na bieżąco. Corocznie w okresie sprawozdawczym Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w składanym sprawozdaniu z działalności OPS

informuje Radę Gminy o stanie realizacji celów i zadań wynikających z niniejszej Strategii, stosownie do treści art. 110 ust 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Ocena wdrażania działań strategii prowadzona będzie w dwóch wymiarach. Po pierwsze - jako ocena wdrażania planowanych działań Strategii pod względem ich liczby i zasięgu, po drugie - jako ocena charakteru zmian, które Strategia wprowadza w życiu społecznym. Monitoring pozwoli odpowiedzieć na pytanie - czy wdrażane zmiany przyczyniają się do rozwiązywania lokalnych problemów?

Za monitoring odpowiedzialne będą podmioty wskazane jako realizatorzy działań w obszarach priorytetowych, natomiast podmiotem koordynującym działania i przedstawiającym informację o stanie realizacji Strategii będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiu.

Ewaluacja jest działalnością z natury normatywną, gdyż z jednej strony wykorzystuje się w niej istniejące normy, a z drugiej zaś, w jej wyniku mogą pojawić się propozycje wprowadzenia nowych norm i procedur. Jest także działalnością instrumentalną, ponieważ jej podstawowym celem jest dostarczanie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy przy podejmowaniu decyzji.

3.4. Uwagi końcowe

Autorzy niniejszego dokumentu dziękują wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do jego powstania - w szczególności za udostępnienie danych niezbędnych do rzetelnej oceny aktualnej sytuacji społecznej. Dokument wyznacza kierunki lokalnej polityki społecznej, która uwzględnia potrzeby każdego mieszkańca, niezależnie od jego statusu materialnego i prowadzi do realizacji misji przyjętej w niniejszej Strategii.

Spis rycin, tabel i wykresów:

- rycina 1. Gmina Osie na tle powiatu świeckiego
- wykres - ludność gminy Osie 2019 rok
- tabela - dodatki mieszkaniowe i energetyczne w gminie w latach 2017-2019
- tabela - liczba mieszkań komunalnych i socjalnych gminy Osie
- wykres - struktura wiekowa mieszkańców gminy Osie
- wykres - podmioty gospodarki narodowej do rejestru REGON
- wykres - szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Osie w latach 2004-2019
- tabela - edukacja i wychowanie
- wykres - imprezy organizowane przez jednostki w 2019 roku
- tabela - liczba pacjentów korzystających z podstawowej opieki zdrowotnej
- tabela - ilość zadeklarowanych pacjentów według wieku w roku 2019
- tabela - ogólna liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną w Gminie Osie
- tabela - udzielone świadczenia - zadania własne gmin
- tabela - główne powody udzielania pomocy i wsparcia w latach 2015-2019 - liczba rodzin
- tabela - liczba rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu w ewidencji GKRPA
- tabela - wszczęte procedury "Niebieskie Karty" w latach 2015-2019 w Gminie Osie
- wykres - przestępstwa popełnione w gminie w 2019 roku
- tabela - liczba dzieci korzystających z dożywiania w Gminie Osie
- tabela - liczba i kwota wypłacanych zasiłków oraz dodatków do świadczeń w latach 2015-2019
- wykres - osoby z podziałem na płeć
- wykres - osoby z podziałem na wiek
- wykres - ankietowani według statusu na rynku pracy
- wykres - osoby ankietowane z podziałem na wykształcenie
- wykres - stopień zadowolenia mieszkańców z warunków życia w Gminie
- wykres - najważniejsze problemy społeczne rodzin w Gminie Osie
- wykres - najważniejsze problemy osób starszych w Gminie Osie

- wykres - najważniejsze problemy osób niepełnosprawnych w Gminie Osie
- wykres - główne przyczyny bezrobocia w Gminie Osie
- wykres - negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży jakie można dostrzec na terenie Gminy Osie
- wykres - występowanie zjawiska przemocy w rodzinie
- wykres - przyczyny przemocy domowej
- wykres - najskuteczniejsze działania wobec ofiar przemocy domowej
- wykres - najważniejsze problemy w obszarze bezpieczeństwa na terenie Gminy Osie
- tabela - analiza SWOT

Załączniki:

- 1). Ankieta

Ankieta dotycząca opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osie na lata 2021-2026

Szanowni Mieszkańcy Gminy Osie! Zapraszamy do wypełnienia ankiety, która jest anonimowa i dobrowolna. Celem badania jest poznanie Państwa opinii na temat warunków życia w gminie oraz opinii dotyczących najważniejszych problemów społecznych, określenie potrzeb i wyznaczenie kierunków działań samorządu Gminy Osie w sferze społecznej. Zebrane informacje posłużą do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osie na lata 2021-2026. Jesteśmy ciekawi Państwa opinii i ocen. Z góry dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Metryczka (proszę wstawić X przy wybranej odpowiedzi):

Płeć: Kobieta Mężczyzna

Wiek: 18- 25 lat 26 – 40 lat 41 – 59 lat 60-70 lat powyżej 70

Zawód: uczeń/student rolnik przedsiębiorca pracownik umysłowy pracownik fizyczny
emeryt/rencista bezrobotny inny (jaki?)

Wykształcenie: podstawowe gimnazjalne zawodowe średnie
policealne wyższe

1. W jakim stopniu jest Pani/Pan zadowolona/y z następujących warunków życia w Gminie Osie?

Lp.	Ocena	Niezadowolona/y	Zadowolona/y	Bardzo zadowolona/y
1.	Organizacja czasu wolnego (koła zainteresowań, sport, rekreacja, ścieżki rowerowe, place zabaw)			
2.	Organizacja imprez cyklicznych na terenie Gminy			
3.	Dostępność do doradztwa psychologiczno- prawnego			
4.	Dostęp do świadczeń pomocy społecznej			
5.	Dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej			
6.	Bezpieczeństwo publiczne mieszkańców			

7.	Wychowanie przedszkolne, szkolnictwo			
8.	Opieka nad osobami starszymi – polityka senioralna			

2. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Osie?

(proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- a) Bezrobocie
- b) Ubóstwo
- c) Niewydolność materialna rodziny (długi bankowe)
- d) Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zaniedbanie dzieci
- e) Niezaradność życiowa
- f) Alkoholizm
- g) Narkomania
- h) Niepełnosprawność
- i) Długotrwała lub ciężka choroba
- j) Przemoc w rodzinie
- k) Samotne wychowywanie dzieci, rozpad więzi rodzinnych
- l) Izolacja osób starszych, problemy wieku podeszłego
- ł) Złe warunki mieszkaniowe – brak mieszkań socjalnych
- m) Bezdomność
- n) Migracja osób młodych
- o) Inne (jakie?).....

3. Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Osie?

- a) Niewystarczające środki finansowe
- b) Izolacja społeczna (samotność)
- c) Ograniczony dostęp do usług opiekuńczych
- d) Bariery architektoniczne
- e) Brak wsparcia i opieki ze strony rodziny (odrzućcie rodziny)
- f) Niepełnosprawność i schorzenia wieku starczego
- g) Ograniczony dostęp do długoterminowej opieki medycznej
- h) Ograniczona oferta spędzania czasu wolnego
- i) Inne (jakie?).....

4. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby niepełnosprawne na terenie Gminy Osie?

- a) Bariery architektoniczne
- b) Ograniczony dostęp do usług opiekuńczych
- c) Ograniczony dostęp do placówek rehabilitacyjnych
- d) Izolacja rodzinna (odrzućenie)
- e) Izolacja społeczna (samotność)
- f) Brak miejsc pracy dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością
- g) Brak ofert spędzania czasu wolnego
- h) inne (jakie?).....

5. Jakie Pani/Pana zdaniem są główne powody bezrobocia w Gminie Osie?

- a) Trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy, brak ofert pracy
- b) Niechęć do podjęcia pracy
- c) Brak odpowiednich kwalifikacji do potrzeb lokalnego rynku pracy
- d) Inne (jakie?).....

6. Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży można dostrzec na terenie Gminy Osie?

- a) Zaniedbywanie wychowawcze ze strony rodziców
- b) Brak pozytywnych wzorców i autorytetów
- c) Agresja i przemoc szkolna
- d) Przemoc ze strony rodziców
- e) Sięganie po substancje uzależniające (np. alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze)
- f) Przystępczość, wandalizm, chuligaństwo
- g) Brak zorganizowanych form spędzania czasu wolnego
- h) Uzależnienie od internetu i gier komputerowych
- i) inne (jakie?).....

7. Czy w Pani/Pana najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy w rodzinie?

- a) Znam wiele takich rodzin
- b) Znam nieliczne takie rodziny
- c) Tylko słyszałam/em o takich rodzinach
- d) Nie słyszałam/em o takich rodzinach

8. Jakie są według Pani/Pana przyczyny przemocy domowej?

- a) Brak pracy
- b) Zazdrość
- c) Uzależnienia
- d) Wzorce pokoleniowe przemocy
- e) Choroba psychiczna
- f) Inne (jakie?).....

9. Jakie działania byłyby najskuteczniejsze wobec ofiar przemocy domowej? (proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

- a) zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego i psychologicznego
- b) Leczenie uzależnień
- c) Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy
- d) Umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia
- e) Podejmowanie działań w kierunku izolowania sprawcy przemocy od osoby pokrzywdzonej
- f) Inne (jakie?).....

10. Jakie problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Osie?

- a) Długi okres oczekiwania na usługi medyczne
- b) Ograniczona liczba lekarzy specjalistów
- c) Ograniczona liczba wizyt domowych lekarza u osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych
- d) inne (jakie?).....

11. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Osie? (proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- a) Zbyt mała ilość organizacji pozarządowych inspirowanych działalnością kulturalną i sportową
- b) Zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych (jakich?).....
- c) Niewykorzystany potencjał wiejskich świetlic
- d) Inne (jakie?).....

12. Jakie problemy społeczne w obszarze bezpieczeństwa uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Osie? (proszę zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- a) Niewystarczająca liczba patroli policyjnych

- b) Częste napady, rozboje
- c) Wandalizm
- d) Osoby spożywające alkohol w miejscach publicznych
- e) Przemoc w rodzinie
- f) Zagrożenia na drodze (piractwo drogowe, nietrzeźwi kierowcy)
- g) Inne (jakie?).....

13. Jeśli według Pani/Pana pominęliśmy w ankiecie jakiś ważny problem, to proszę go opisać:

.....

.....

.....

.....

.....